

แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
พฤษภาคม 2556

แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

พฤษภาคม 2556

กุลธิดา สุวรรณพานิช (2556). แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ โดยใช้สื่อมัลติมีเดีย. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:

รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมตตะ.

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเพื่อพัฒนาทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นของผู้เรียนชาวต่างชาติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชาวต่างชาติที่เพิ่งเริ่มเรียนภาษาไทยในระดับชั้นเกรด 6 โรงเรียนประชาคมนานาชาติ ปีการศึกษา 2555 ที่ได้มาจากการคัดเลือกโดยครูผู้สอน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากลำดับคะแนนต่ำสุดขึ้นมาจำนวน 10 คน เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียจำนวน 5 บท

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าเท่ากับ 86.13/88.33 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการฟังนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้ประกอบกระบวนการเรียนการสอน และพัฒนาทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติได้

THE EXERCISES OF BASIC THAI VOCABULARY LISTENING SKILLS
FOR FOREIGN STUDENTS USING MULTIMEDIA

AN ABSTRACT
BY
KULLATHIDA SUWONPANICH

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Arts Degree in Teaching Thai as a Foreign Language
at Srinakharinwirot University

May 2013

Kullathida Suwonpanich. (2013). *The Exercises of Basic Thai Vocabulary Listening Skills for Foreign Students Using Multimedia*. Master's Project, M.A. (Teaching Thai as a Foreign Language). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.
Project Advisor: Associate Professor Jintana Puttamata.

The purpose of the research was 1. to construct exercises of basic Thai vocabulary listening skills for foreign students using multimedia, 2. to find the efficiency of the exercises, and 3. to enhance the Thai language listening ability of foreign learners.

The sample group used in the research consisted of 10 students who had just started to learn Thai as a foreign language, were studying in the 6th grade, during the academic year 2012, at International Community School, Bangkok.

The research instruments were the exercises of basic Thai vocabulary listening skills for foreign students using multimedia, analyzing by finding the efficiency of exercises in each chapter and also students' learning achievement in accordance with the Criterion 80/80.

The results of the research revealed that the efficiency of the exercises of basic Thai vocabulary listening skills for foreign students using multimedia was efficient at 86.13/88.33 and thus proved to be appropriate for use as studying material for Thai-language learners.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่องแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
โดยใช้สื่อมัลติมีเดียของ กุลธิดา สุวรรณพานิช ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมตตา)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์ ดร.วิชชุกร ทองหล่อ)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์จินตนา พุทธเมตตา)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ ดร.วิชชุกร ทองหล่อ)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
(อาจารย์ ดร.วาณี อรรถนัยสิทธิ์)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์จินตนา พุทธรเมตตะ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ให้คำชี้แนะและสละเวลาอันมีค่า ในการให้คำปรึกษาและการช่วยเหลือด้วยความเมตตาโดยตลอด รวมถึงตรวจแก้สารนิพนธ์ชิ้นนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์พัชฌยา จิตต์เมตตะ ผู้สละเวลาในการให้คำแนะนำและเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ในช่วงต้นของการวิจัย และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์พัชนี ไชติกเสถียร ผู้สละเวลาตรวจแก้ ให้คำแนะนำในการทำสารนิพนธ์ชิ้นนี้ จนกระทั่งสารนิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทั้งสองท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. วิชชุกร ทองหล่อ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาณุพงศ์ อุดมศิลป์ ที่กรุณาสละเวลามาเป็นกรรมการในการสอบสารนิพนธ์ และได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์เพื่อนำมาปรับปรุงงานวิจัยให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ศิวพร กสิกิจวรกุล อาจารย์ธีรพันธุ์ ศิริชัย และอาจารย์ศศิธร มัตซีโมโตะ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยและให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ต่างๆ ในการสร้างเครื่องมือวิจัยที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณโรงเรียนประชาคมนานาชาติ ที่กรุณาอนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการใช้เครื่องมือวิจัยในการทดลองสอน ทำให้สารนิพนธ์ชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงมาด้วยดี

ขอขอบคุณกัลยาณมิตรเพื่อนนิสิตปริญญาโทรุ่น 51 สาขาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยตลอดการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณและสำนึกในบุญคุณของบุคคลอันเป็นที่รักยิ่งคือ อาจารย์ประยงค์ ม่วงทา และนางจันทร์ทิพย์ ม่วงทา ผู้เป็นบิดามารดา ที่คอยสนับสนุน ดูแล ห่วงใย พุ่มเทร่างกายแรงใจ และเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยในการทำงานต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จมาได้จนถึงทุกวันนี้ รวมถึงนายกิตติคุณ ม่วงทา ผู้เป็นพี่ชาย ที่คอยให้การช่วยเหลือและสนับสนุนเป็นอย่างดียิ่งมาโดยตลอด

ขอขอบคุณดร.พัฒน สุวรรณพานิช ผู้เป็นสามี ที่คอยร่วมทุกข์ร่วมสุข ให้ความรักและความเข้าใจ ดูแลเอาใจใส่ และช่วยเหลือผู้วิจัยเป็นอย่างดีมาโดยตลอด ทำให้ผู้วิจัยสามารถทำสารนิพนธ์ชิ้นนี้ได้จนเสร็จสมบูรณ์ รวมถึงเด็กชายภีมภัทร สุวรรณพานิช บุตรชาย ที่เป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งของผู้วิจัย

เหนือสิ่งอื่นใด ขอขอบคุณองค์พระผู้เป็นเจ้าที่ประทานชีวิต ให้สติปัญญาและกำลังใจแก่ผู้วิจัยในการกระทำทุกสิ่งให้สำเร็จได้ด้วยดีเสมอมา

กุลธิดา สุวรรณพานิช

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
สมมติฐานในการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฟัง	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง	14
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ	15
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะการฟัง	19
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์และการสอนคำศัพท์	21
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์และการสอนคำศัพท์	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์และการสอนคำศัพท์	23
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย	25
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย	30
กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
การประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะ	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
ดำเนินการวิจัย.....	35
เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปผล.....	36
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	45
สรุปผล.....	46
อภิปรายผล.....	46
ข้อเสนอแนะ.....	48
บรรณานุกรม.....	49
ภาคผนวก.....	56
ภาคผนวก ก.....	57
ภาคผนวก ข.....	63
ภาคผนวก ค.....	69
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	112

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า	
1	แสดงผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียด้านเนื้อหาและการนำเสนอ.....	32
2	แสดงผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียด้านภาพประกอบ.....	33
3	แสดงผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียด้านเสียงประกอบ.....	33
4	แสดงผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียด้านการใช้สีและตัวอักษร.....	34
5	แสดงผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียด้านการใช้งาน.....	34
6	ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
7	แสดงคะแนนและค่าประสิทธิภาพที่ได้จากการทำแบบฝึกในแต่ละบทของแบบฝึก ทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อ มัลติมีเดีย กรณีที่ผู้เรียนไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง.....	39
8	แสดงคะแนนและค่าประสิทธิภาพที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ท้ายแบบฝึกทักษะ กรณีที่ผู้เรียนไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง.....	40
9	แสดงคะแนนและค่าประสิทธิภาพที่ได้จากการทำแบบฝึกในแต่ละบทของแบบฝึก ทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อ มัลติมีเดีย กรณีที่ผู้เรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	41
10	แสดงคะแนนและค่าประสิทธิภาพที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ท้ายแบบฝึกทักษะ กรณีที่ผู้เรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	43
11	แสดงค่าประสิทธิภาพต่างๆ ของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย.....	44

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันประเทศไทยได้พัฒนาความเจริญทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี อีกทั้งประเทศไทยยังมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นทั้งทางด้านวัฒนธรรมและประเพณีโดยเฉพาะภาษาไทยที่ถือว่าเป็นเอกลักษณ์ของชาติที่ชาวต่างชาติให้ความสนใจที่จะเข้ามาศึกษาเล่าเรียนและประกอบอาชีพในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ดังที่อัมพร พงษ์ธา (2518: 12; อ้างอิงจาก วิลเลียม คลิฟตัน ดอดจ์) กล่าวว่า ชาวต่างชาติเป็นผู้ตระหนักถึงประโยชน์ในการเรียนภาษาไทย เขาทราบดีว่าการติดต่อทางการเมือง วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ จะดำเนินไปได้ดียิ่งขึ้น ให้ใช้ภาษาท้องถิ่น ซึ่งวิลเลียม คลิฟตัน ดอดจ์ได้กล่าวเพิ่มเติมไว้ว่า ทว่าทั้งดินแดนเหล่านั้น ย่อมยินดีรับรองผู้ที่พูดภาษาไทยของเขาได้ และคบค้าอย่างมิตรและเอื้อเฟื้อ ดังนั้นชาวต่างชาติจำนวนมากจึงให้ความสนใจเรียนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย เพื่อจะสามารถติดต่อสื่อสารกับคนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในสังคมโลกาภิวัตน์ การศึกษาด้านภาษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การแลกเปลี่ยนความรู้ในด้านวิทยาการต่างๆ ในโลกไร้พรมแดน ประเทศไทยในฐานะของศูนย์กลางทางการศึกษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้ชาวต่างชาติสนใจเข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ ของประเทศไทย อีกทั้งปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น เสถียรภาพและเศรษฐกิจของประเทศ ก็ทำให้ประเทศไทยเป็นจุดสนใจสำหรับชาวต่างชาติ ดังที่อัครา บุญทิพย์ (2549: 29) กล่าวว่าไทยถือเป็นประเทศหนึ่งที่มีสถานะและมีเสถียรภาพมั่นคงมากกว่าประเทศเพื่อนบ้านประเทศอื่นๆ ทำให้ประเทศต่างๆ สนใจมาลงทุนในไทยกันมาก อีกทั้งค่าครองชีพก็ไม่สูงมากนัก ดังนั้นในปัจจุบันเราจึงเห็นชาวต่างชาติเข้ามาพำนักอยู่ในประเทศไทยเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ภาษาไทยจึงเป็นหนึ่งในแขนงความรู้ที่เป็นที่นิยมของชาวต่างชาติ ทั้งจากความสนใจส่วนบุคคลและเพื่อการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ ทั้งนี้ ทักษะทางภาษาที่สำคัญในการเรียนภาษาไทยเบื้องต้นคือ ทักษะการฟัง รองลงมาจะเป็นทักษะการพูด การอ่าน และการเขียน โดยเฉพาะทักษะการฟังนั้นเป็นทักษะแรกที่มีความสำคัญมากจากงานวิจัยของ Zappolo (1981: 31) พบว่าโดยทั่วไปในการสื่อสารของคนเราใช้ทักษะการฟัง 45% ทักษะการพูด 30% ทักษะการอ่าน 16% และทักษะการเขียน 9% จะเห็นได้ว่า คนเราใช้ทักษะการฟังมากที่สุด และจากงานวิจัยของ บำรุง ไตรรัตน์ (2524: 16) พบว่าผู้เรียนที่ได้รับการฝึกการฟังอย่างเข้มข้นมาก่อนในระยะเริ่มเรียนและการพูดซ้ำตาม จะมีแนวโน้มที่จะสามารถออกเสียงได้ดีกว่า และสามารถตอบสนองต่อเสียงภาษาใหม่เร็วกว่าด้วย ดังนั้นการฟังถือเป็นทักษะสื่อสารที่มนุษย์ใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน เป็นทักษะทางภาษาทักษะแรกที่มีมนุษย์สามารถปฏิบัติได้ ตลอดจนเป็นทักษะในการใช้ภาษาพื้นฐานที่จะช่วยพัฒนา

ทักษะทางการใช้ภาษาอื่นๆ อันได้แก่ การพูด การอ่าน และการเขียน (มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2541: 36)

การฝึกฝนทักษะการฟังควรเริ่มพัฒนาจากการฟังคำศัพท์ง่ายๆ เช่น คำสามัญนาม คำกริยาทั่วไป การฟังคำศัพท์เข้าใจในเบื้องต้นเป็นพื้นฐานของการพัฒนาภาษากับความคิดในระดับที่สูงขึ้นตามที่แมกจินิตี (Mac Ginitie, 1961: 687-688) กล่าวว่า ถ้าเด็กคนใดรู้ศัพท์มากพอเหมาะกับวัยของตนและสามารถนำศัพท์ไปใช้อย่างถูกต้อง เด็กคนนั้นจะเข้าใจความคิดของคนอื่นและสิ่งแวดล้อมจนสามารถสื่อความหมาย หรือแสดงความต้องการของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วย ซึ่งการจะพัฒนาทักษะการฟังคำศัพท์ให้ผู้เรียนนั้น สามารถใช้สื่อการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบ

ปัจจุบันนี้ได้มีการนำเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาช่วยในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น สื่อประเภทหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมและกำลังเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายก็คือ สื่อคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ซึ่งประกอบไปด้วยตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว รวมทั้งเสียงประกอบด้วย สื่อมัลติมีเดียมีส่วนช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์พร้อมกับการได้รับผลป้อนกลับ (Feedback) อย่างสม่ำเสมอ ดังที่ ถนอมพร เลหาจรัสแสง (2545: 18) กล่าวไว้ว่า การถ่ายทอดเนื้อหาผ่านทางมัลติมีเดีย สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าการเรียนจากสื่อข้อความเพียงอย่างเดียว หรือจากการสอนภายในห้องเรียนของผู้สอนซึ่งเน้นการบรรยาย

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะผู้สอนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยให้ผู้เรียนชาวต่างชาติ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนประชาคมนานาชาติ พบว่าในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับผู้เรียนชาวต่างชาติในระดับเกรด 6 – 8 คือ ในแต่ละชั้นเรียนผู้เรียนจะมีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ทางภาษาที่แตกต่างกัน ผู้เรียนบางกลุ่มมีพื้นฐานวิชาภาษาไทยดีมาก เนื่องจากได้รับการฝึกฝนมาตั้งแต่เด็กๆ ส่วนผู้เรียนอีกกลุ่มหนึ่งมีพื้นฐานภาษาไทยไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากเพิ่งย้ายเข้ามาพำนักอยู่ในประเทศไทยไม่นานนัก ปัญหาที่พบคือครูผู้สอนต้องสอนผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยที่แตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องผลิตสื่อการเรียนการสอนและปรับเนื้อหาความรู้ให้สอดคล้องกับพื้นฐานและความสามารถของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม โดยสามารถแบ่งผู้เรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ระดับต้น ระดับกลางและระดับสูง ผู้เรียนในระดับกลางและระดับสูง จะเน้นการอ่านและการเขียนควบคู่ไปกับการฝึกทักษะการพูด ส่วนผู้เรียนในระดับต้นนั้น จะเน้นเรียนทักษะการฟังและการพูดเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผู้เรียนกลุ่มนี้จำเป็นต้องใช้เวลาฝึกฝนทักษะดังกล่าวเป็นอย่างมาก แต่เนื่องจากเวลาในชั้นเรียนนั้นมีจำกัดและไม่เพียงพอต่อการฝึกฝน จึงทำให้ผู้เรียนในระดับต้นยังไม่สามารถพัฒนาทักษะการฟังและการพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้เรียนรวมไปถึงเวลาที่จำกัดในห้องเรียน รวมทั้งปัญหาการขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนโดยเฉพาะสื่อคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย ที่มีรูปแบบที่น่าสนใจและช่วยพัฒนาทักษะการฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้เรียนสามารถนำแบบฝึกทักษะในรูปแบบมัลติมีเดียไปใช้ในการฝึกได้ด้วยตนเอง โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย
2. เพื่อหาประสิทธิภาพจากแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นโดยใช้สื่อมัลติมีเดียตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
3. เพื่อพัฒนาทักษะในการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นของผู้เรียนชาวต่างชาติ

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติในรูปแบบสื่อมัลติมีเดียตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเป็นแนวทางในการสอนคำศัพท์ภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการฟังของผู้เรียนชาวต่างชาติ

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

ประชากร

ผู้เรียนชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทยในระดับชั้นเกรด 6 จำนวน 35 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนประชาคมนานาชาติ เลขที่ 1225 ถนนเดอะปาร์คแลนด์ แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้เรียนชาวต่างชาติที่เพิ่งเริ่มเรียนภาษาไทยในระดับชั้นเกรด 6 โรงเรียนประชาคมนานาชาติ ปีการศึกษา 2555 ซึ่งคัดเลือกโดยครูผู้สอน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากลำดับคะแนนต่ำสุดขึ้นมาจำนวน 10 คน

ตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย

ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนาทักษะการฟังของผู้เรียนหลังจากการใช้แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย

ระยะเวลา

1. ระยะเวลาการเตรียมการและลงมือสร้างเครื่องมือ จนสามารถนำไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึง กุมภาพันธ์ 2556
2. ระยะเวลาในการทดลองคือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดยใช้เวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ รวม 6 คาบ คาบละ 70 นาที ในช่วงระหว่างวันที่ 4 มีนาคม ถึง 15 มีนาคม 2556

เนื้อหา

สำหรับแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียนี้ ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหาของแบบฝึกโดยพัฒนาจากเนื้อหาของบทเรียนในหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียนประชาคมนานาชาติ ประกอบด้วยแบบฝึกทั้งหมด 5 บท ดังนี้

1. ห้องเรียนของฉัน
2. ไปซื้อของกันเถอะ
3. รับประทานและดื่มอะไรดี
4. มาแต่งตัวกันเถอะ
5. ไปที่ไหนดี

สื่อมัลติมีเดียหรือสื่อประสมประกอบด้วย

1. ข้อความตัวอักษร
2. ภาพเคลื่อนไหว
3. ภาพนิ่ง
4. เสียง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ หมายถึง สื่อมัลติมีเดียที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการฟังภาษาไทยเบื้องต้นให้ผู้เรียนชาวต่างชาติ

2. ผู้เรียนชาวต่างชาติ ในงานวิจัยนี้หมายถึง นักเรียนต่างชาติโรงเรียนประชาคมนานาชาติ ระดับชั้นเกรด 6

สมมติฐานในการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผู้เรียนที่ใช้แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียจะมีทักษะการฟังที่ดีขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อดังต่อไปนี้
 - 1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย
 - 1.2 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย
2. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยตามที่ระบุไว้ในเนื้อหา
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย ซึ่งประกอบไปด้วย คำศัพท์อักษร ภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง และเสียง จำนวน 5 บทดังนี้
 1. ห้องเรียนของฉัน
 2. ไปซื้อของกันเถอะ
 3. รับประทานและดื่มอะไรดี
 4. มาแต่งตัวกันเถอะ
 5. ไปที่ไหนดี
4. เสนอแบบฝึกทักษะการฟังต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ดังนี้

นางศิวพร กสิกิจวรกุล หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนประชานานาชาติ ผู้มีประสบการณ์สอนภาษาไทยให้ผู้เรียนชาวต่างชาติ

นางศศิธร มัตชีโมโตะ ผู้เชี่ยวชาญภาษาไทย ประจำโรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม
สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

นายธีรพันธุ์ ศิริชัย ครูประจำโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ผู้มีประสบการณ์และ
เชี่ยวชาญด้านมีเดียคอมพิวเตอร์

5. ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ
6. ทดลองใช้เครื่องมือกับกลุ่มทดลองจำนวน 3 คน ซึ่งมีคุณลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง
7. ปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกทักษะตามข้อมูลที่ได้จากกลุ่มทดลองเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
8. วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติหาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบฝึกและการสอบวัดผล
สัมฤทธิ์หลังการใช้แบบฝึก โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80
9. นำเสนอผลการวิจัย
10. สรุป อภิปราย และเสนอแนะ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฟัง
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะการฟัง
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์และการสอนคำศัพท์
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์และการสอนคำศัพท์
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์และการสอนคำศัพท์
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย
 - 4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย
 - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฟัง

ความหมายของการฟัง

คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2541: 36) ได้ให้ความหมายของการฟังว่าคือ การที่มนุษย์รับรู้เรื่องราวต่างๆ จากแหล่งของเสียง ซึ่งอาจจะหมายถึงฟังจากผู้พูดโดยตรง หรือฟังผู้พูดผ่านอุปกรณ์ที่ช่วยบันทึกเสียงแบบต่างๆ โดยแหล่งของเสียงนั้นจะส่งเสียงผ่านประสาทสัมผัสเข้ามาทางหู แล้วผู้ฟังเกิดการรับรู้ความหมายของเสียงที่ได้ยิน จากนั้นนำความหมายที่รับรู้ไปพิจารณา ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้พูด ประเมินค่าสารที่ได้ฟัง และสามารถนำสิ่งที่สังเคราะห์ได้จากการฟังไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตของตนได้

บุญยาพร อุณากุล (2543: 6) กล่าวว่า การฟัง เป็นพฤติกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรับรู้ (Perception) ความเข้าใจ (Comprehension) ดังนั้น การฟังจึงไม่ได้หมายถึงการได้ยินเท่านั้น แต่การฟังหมายถึง การได้ยินอย่างรับรู้ และตั้งใจที่จะรู้ โดยพยายามเข้าใจความหมายของเสียงที่ได้ยินให้ตรง

ตามจุดประสงค์ของผู้เปล่งเสียงนั้น ดังนั้น การฟังจึงเป็นพฤติกรรมที่ต้องฝึกฝน (Practice) จนเกิดการเรียนรู้เช่นเดียวกับการพูด

จุฑาทาร์น เจริญสินธุ์ (2541: 8) ได้กล่าวว่า การฟังเป็นกระบวนการของสมองหลายขั้นตอนที่ต่อเนื่องมาจากการได้ยิน ซึ่งเป็นความสามารถทางสติปัญญา เป็นความสามารถที่จะรับรู้สิ่งที่ได้ยิน จับความ และตีความของสิ่งที่รับรู้ได้ ตลอดจนจดจำ นำเอาไปใช้ได้

รูบิน (Rubin. 1975) อธิบายความหมายของการฟังว่า การฟังเป็นทักษะภาครับของภาษา ผู้ฟังเป็นผู้แปลความหมายของเรื่องราวข่าวสารจากผู้พูด โดยต้องสามารถแยกแยะความแตกต่างของเสียงที่ได้ยินจึงจะเข้าใจความหมายได้ตรงกับภาษาของผู้พูด ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการสำคัญ 3 ประการ คือ การได้ยิน (Hearing) เป็นการรับรู้ทางสรีรวิทยาขั้นแรกของการฟัง การฟัง (Listening) เป็นการแปลความหมายของเสียงที่ได้ยิน ซึ่งต้องใช้สมาธิ และความตั้งใจอย่างจริงจัง การรับรู้ความหมายเป็นกระบวนการขั้นสูงของการฟัง คือ นอกจากจะรู้ความหมายของเสียงที่ได้ยินแล้วต้องทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง รู้จักประเมินค่าว่าควรเชื่อถือได้เพียงใดและแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบไปตามที่ต้องการ

คราเชน และคณะ (Krashen et al. 1983: 79-98) ให้ความหมายของการฟังว่า การฟังหมายถึง การรับตัวป้อนที่มีความหมายเพื่อรับรู้ตัวภาษา หรือพัฒนาภาษาได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการ ในการเรียนการสอน ไม่ควรบังคับให้ผู้เรียนพูดภาษาที่สอง หรือภาษาเป้าหมาย จนกว่าผู้เรียนหรือผู้ฟังจะมีโอกาสในการรับรู้ภาษาพอสมควร หรือเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดพูดออกมา

จากความหมายของการฟังข้างต้น สรุปได้ว่าการฟังหมายถึงการได้ยินอย่างรับรู้ และเข้าใจความหมายของเสียงที่ได้ยินเป็นความสามารถที่จะรับรู้สิ่งที่ได้ยิน จับความ และตีความของสิ่งที่รับรู้ได้ ตลอดจนจดจำ นำเอาไปใช้ได้ซึ่งถือว่าเป็นทักษะพื้นฐานในการสื่อสารภาษาต่างๆของมนุษย์ที่ควรได้รับการฝึกฝน

ความสำคัญของการฟัง

โรเบิร์ต แอล มอนด์โกเมอรี แปลโดย วีรชัย ตันติวีระวิทยา (2521: 37) กล่าวถึงความจำเป็นเรื่องการฟัง ดังนี้

1. เราฟังมากกว่าทำกิจกรรมอื่นใด
2. ในแต่ละวัน การสื่อสารจะกินเวลานักบริหารไป 70 เปอร์เซ็นต์ โดยอย่างน้อยที่สุด 45 เปอร์เซ็นต์ เป็นการรับฟัง
3. การฟังเป็นข้อมูลมัดส่วนตัวของมนุษย์
4. หากปราศจากการฝึกฝน คนฟังจะรับสิ่งที่ได้รับไว้ได้แค่ 25 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น
5. การฟังที่ไม่เอาไหนเกิดจากนิสัยที่ไม่ดี

6. เราสามารถเป็นผู้ฟังที่ดีได้ การฝึกฝนจะทำให้เราฟังดีขึ้นตั้งแต่ 25 ถึงเกือบ 50 เปอร์เซ็นต์

7. การสรุปสาระที่ได้ยินเป็นลายลักษณ์อักษรหรือในใจ จะช่วยให้ฟังได้ดีขึ้นอย่างทันตาเห็น

ลันด์สตี (Lundsteen. 1990: 219) ได้ระบุถึงความสำคัญของทักษะการฟังที่มีต่อการเรียนรู้ว่า ทักษะการฟังเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยพัฒนาสู่ทักษะทางภาษาอื่นๆ คือ การพูด การอ่าน และการเขียน บุคคลจะไม่สามารถพัฒนาทักษะการพูด การอ่าน และการเขียนได้ ถ้าหากไม่ได้รับการพัฒนาทักษะการฟัง ในทำนองเดียวกัน ถ้าบุคคลใดไม่มีความสามารถทางด้านทักษะการฟัง จะพบว่าบุคคลนั้นจะไม่สามารถพัฒนาทักษะอื่นๆ ด้วยเช่นกัน ดังนั้น ทักษะการฟังจึงเป็นวิธีทางที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษา เป็นการสะสมความหมายของคำศัพท์ รูปแบบทางโครงสร้างทางไวยากรณ์ เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ต่อไป และยังสามารถกล่าวเพิ่มเติมว่า การสื่อสารในชีวิตประจำวันของคนเราใช้ทักษะการฟังมากที่สุด การฟังจึงเป็นหัวใจของการก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและยังเป็นหัวใจในการเรียนการสอนอีกด้วย

ดอฟ (Doff. 1991: 198-199) และอ็อกซฟอร์ด (Oxford. 1993: 205-206) มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของทักษะการฟังสอดคล้องกันว่า ทักษะการฟังเป็นทักษะเบื้องต้นในการเรียนรู้ภาษาที่ต้องพัฒนาก่อนการพูดและการอ่านออกเสียงอย่างถูกต้อง เพราะก่อนที่บุคคลจะพูดภาษาใดได้ จะต้องฟังคำพูดในภาษานั้นให้เข้าใจก่อน นอกจากนี้ในจำนวนทักษะทางภาษาทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนนั้น ทักษะการฟังเป็นทักษะที่มีความสำคัญและมีบทบาทในการสื่อสารในชีวิตประจำวันมากกว่าทักษะอื่นๆ กล่าวคือบุคคลจะใช้เวลาในการฟังร้อยละ 45 การพูดร้อยละ 30 การอ่านร้อยละ 16 และการเขียนร้อยละ 9 การฟังจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้

บราวน์ (Brown. 2001: 105-109) กล่าวว่าทักษะการฟังเป็นทักษะแรกที่เกิดตามธรรมชาติ และเป็นพื้นฐานที่จะพัฒนาและส่งเสริมความสามารถในทักษะภาษาด้านอื่นๆ ให้ดีขึ้นด้วย หมายความว่า บุคคลใดมีความสามารถในการฟังสูง ความสามารถด้านการพูด การอ่านและการเขียนก็ย่อมจะสูงตามไปด้วย

สรุปได้ว่า ทักษะการฟังเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยพัฒนาสู่ทักษะทางภาษาอื่นๆ เป็นวิธีทางที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษา เป็นการสะสมความหมายของคำศัพท์ และรูปแบบทางโครงสร้างไวยากรณ์ เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ และยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ ซึ่งบุคคลใดมีความสามารถในการฟังสูง ความสามารถด้านการพูด การอ่านและการเขียนก็ย่อมจะสูงตามไปด้วย ทำให้เกิดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กระบวนการในการฟัง

คณาจารย์ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (2541: 37) ได้ระบุว่า จากความหมายของการฟัง เราสามารถนำมาเขียนเป็นกระบวนการในการฟังได้ 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นได้ยินเสียง กระบวนการฟังจะเริ่มต้นจากการได้ยินเสียงจากแหล่งของเสียง ซึ่งแพร่คลื่นเสียงที่มีลักษณะเป็นคลื่นไฟฟ้าผ่านอากาศเข้ามา ประสาทสัมผัสทางหูหรือโสตประสาทจะรับเสียงเหล่านี้ผ่านเข้าไปยังสมอง

2. ขั้นรับรู้ เมื่อเสียงผ่านเข้ามาในสมองแล้ว สมองจะจำแนกเสียงออกไปตามลักษณะโครงสร้างทางไวยากรณ์ของแต่ละภาษา หากเป็นเสียงในภาษาที่ผู้ฟังรู้จักจะเกิดการรับรู้หรือยอมรับเสียงนั้น แต่หากเป็นเสียงในภาษาที่ผู้ฟังไม่รู้จักรับรู้ เสียงที่ผ่านเข้ามาก็จะไม่เกิดความหมายใด

3. ขั้นเข้าใจ เมื่อสมองจำแนกเสียงที่ได้ยินว่าเป็นเสียงที่ผู้ฟังรู้จักแล้ว สมองจะพยายามทำความเข้าใจโดยการวิเคราะห์และตีความเสียงที่ได้ยินออกมาเป็นความหมายต่างๆ ตามความสามารถทางการใช้ภาษาของผู้ฟังแต่ละคน

4. ขั้นพิจารณา เมื่อสมองแปลเสียงที่ได้ยินออกมาเป็นความหมายต่างๆ แล้ว จะนำความหมายต่างๆ ที่ได้มาพิจารณาโดยใช้วิจารณญาณว่าสารที่ได้รับมานั้นเชื่อถือได้หรือไม่ และเป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือไม่

5. ขั้นการนำไปใช้ เมื่อพิจารณาสารเรียบร้อยแล้ว ผู้ฟังจะนำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการฟังไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองในด้านใดด้านหนึ่งต่อไป

สรุปได้ว่า กระบวนการในการฟังนั้นเริ่มต้นจากการที่ผู้ฟังได้ยินเสียง ซึ่งถ้าเป็นเสียงในภาษาที่ผู้ฟังรู้จัก ก็จะมีการรับรู้ หลังจากนั้นก็จะพยายามทำความเข้าใจโดยการวิเคราะห์และตีความเสียงที่ได้ยินออกมาเป็นความหมายต่างๆ แล้วจึงจะนำความหมายต่างๆ ที่ได้มาพิจารณาโดยใช้วิจารณญาณว่าสารที่ได้รับมานั้นเชื่อถือและเป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือไม่ และสุดท้ายจึงจะนำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการฟังไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองในด้านใดด้านหนึ่งต่อไป

การพัฒนาทักษะการฟัง

นักวิชาการได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการฟังดังนี้

ดาคิน (มัทนา มณีกุล 2529: 11 ; อ้างอิงมาจากดาคิน (Dakin. 1973)) เสนอว่า การฟังที่มีประสิทธิภาพจะต้องฟังให้เข้าใจ ซึ่งต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. มีวัตถุประสงค์ในการฟังเพื่อให้ได้ข้อสนเทศเพื่อการศึกษาหรือเพื่อเกิดความคิดสร้างสรรค์
2. ทำสิ่งแวดล้อมในการฟังให้เหมาะสม เช่น ตำแหน่งที่นั่งของห้องหรือการถ่ายเทของอากาศ

3. ฟังอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ ต้องคอยประเมินผลว่าผู้พูดพูดอะไร ให้ความสนใจในระหว่างการฟัง คิดตั้งคำถามและหาคำตอบ

4. ไม่เกิดอคติกับผู้พูดหรือสิ่งที่ฟัง

5. การเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เพื่อทำให้เกิดความหมายแล้วนำมาสัมพันธ์กับเนื้อหา

6. ฝึกฝนการฟังอยู่เสมอทั้งที่บ้าน ที่ทำงาน และที่โรงเรียน พยายามเข้าร่วมกลุ่มอภิปราย การแสดงละคร การรายงาน และการฝึกฟังจากเทป วิทยู แผ่นเสียงและจากคนอื่น

เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ (2531: 74) กล่าวว่า เป้าหมายของการพัฒนาทักษะการฟังภาษาต่างประเทศ คือ ความเข้าใจภาษาพูดของเจ้าของภาษาในลักษณะปกติ หมายถึง ด้วยอัตราความเร็วในการพูดปกติในสถานการณ์ต่างๆ การพัฒนาทักษะการฟังจัดเป็นก้าวแรกที่จะนำไปสู่การพัฒนาการพูดที่ถูกต้อง ผู้สอนย่อมมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้เรียน ผู้สอนควรหากิจกรรมที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฟังเสียง การสนทนา หรือข้อความของเจ้าของภาษา เพื่อฝึกจับใจความสำคัญและควรกระทำเป็นขั้นตอนจากง่ายไปสู่ยากขึ้น ซึ่งอาจกระทำได้ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจคำเดี่ยวๆ ได้ ควรปฏิบัติดังนี้ คือ เริ่มเข้าใจตัวเลขเป็นภาษาต่างประเทศ เข้าใจคำศัพท์ใหม่ๆ การใช้คำคู่ที่คล้ายคลึงกัน เป็นต้น

2. การให้ผู้เรียนเข้าใจประโยคเป็นภาษาต่างประเทศ โดยอาศัยกลวิธีดังนี้

2.1 ให้ผู้เรียนปฏิบัติตามคำสั่ง

2.2 ใช้การแนะแนวทางโดยการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ต่างๆ เช่น บัตรคำ รูปภาพ แผ่นภาพ

2.3 ให้ความหมายของภาษาแม่เพื่อเปรียบเทียบ สำหรับประโยคหรือคำศัพท์ที่

ค่อนข้างยากและสับสน

3. การฟังเสียงที่ไม่เคยชินจากอุปกรณ์ต่างๆ ได้แก่ การฝึกให้ฟังนิทาน ฟังข่าวสารต่างๆ

4. ฝึกความเข้าใจจากบทความสั้นๆ เพื่อจะได้รู้จักรวบรวมคำศัพท์และโครงสร้างที่เข้าใจกันดีแล้วในโอกาสต่างๆ ได้

5. ให้ฝึกฟังข้อความที่บันทึกเสียงได้

6. ฝึกความเข้าใจการฟังคำพูดสนทนาโดยทั่วไป เช่น ให้ฟังเสียงการสัมภาษณ์ เป็นต้น

7. ฉายภาพยนตร์ต่างประเทศหรือสไลด์

8. การฝึกความเข้าใจข้อความต่างๆ ในระดับที่ยากขึ้นสำหรับผู้เรียนในระดับสูง โดยให้แสดงความคิดเห็น วิจารณ์ เตรียมคำถามเพื่ออภิปราย หรือจดบันทึกข้อความที่ฟัง

แมคคีย์ (Mackey 1965: 261) ได้แบ่งพฤติกรรมการฟังเป็นสองระดับคือ

1. ระดับความจำ (Reception Level) ผู้ฟังสามารถแยกเสียงที่ได้ยิน ว่าแตกต่างจากเสียงอื่นอย่างไร เช่น stress, intonation

2. ระดับความเข้าใจ (Comprehension Level) ผู้ฟังต้องมีทักษะสูงพอที่จะสื่อความหมายได้ทันที และเข้าใจความหมายของทุกส่วนในข้อความหนึ่งๆ

คราเชน (Krashen 1981: 21-35) ได้ให้ความเห็นว่าความสามารถในการฟังที่ดี เป็นสิ่งที่สำคัญก่อนที่จะสามารถพูดได้ ความสามารถในการพูดจะเกิดขึ้นได้จากการฟังที่มีความหมาย โดยผ่านปัจจัยป้อนที่มีความหมายอย่างเพียงพอ อาจต้องอาศัยไวยากรณ์ หรือสื่อการเรียนการสอนช่วย และต้องมีการซ้ำย้ำทวน ตลอดจนให้เวลาในการเก็บข้อมูลเพียงพอ ในการสื่อความหมายการฟังออกมาเป็นการพูดนั้น เมื่อผ่านการสื่อด้วยภาษากายภาษาท่าทางแล้ว ผู้ฟังจะค่อยๆ สื่อออกมาเป็นการพูดสั้นๆ หรือวลีก่อน แล้วจึงพัฒนาเป็นประโยคสั้นๆ สู่ประโยคยาวและประโยคที่ซับซ้อนขึ้น

สรุปได้ว่าการพัฒนาทักษะการฟังจำเป็นต่อการเรียนรู้ภาษา โดยเฉพาะภาษาต่างประเทศที่ผู้ส่งสารและรับสารต้องสื่อสารกันเข้าใจในเบื้องต้นเป็นสำคัญ โดยที่การฝึกฝนทักษะการฟังนั้น ควรจะเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ วัย และความต้องการของผู้เรียน ซึ่งอาจต้องใช้เวลาพอสมควร เมื่อผู้เรียนเกิดความมั่นใจแล้ว ก็จะทำให้เกิดการพัฒนาทักษะการฟังในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

การสอนทักษะการฟัง

สุไร พงษ์ทองเจริญ (2525: 70) ได้แยกการสอนฟังไว้เป็น 2 ชนิด คือ

1. การสอนฟังและการออกเสียง หมายถึง การฝึกให้ผู้เรียนได้ฟังเสียงและสำเนียงที่ถูกต้องของคำหรือกลุ่มคำ รวมทั้งประโยค ทั้งนี้เพื่อให้จำเป็นแบบในการพูดต่อไป
2. การฟังเพื่อความเข้าใจ หมายถึง การฝึกให้ผู้เรียนฟังบทเรียนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเสียง คำศัพท์และโครงสร้างที่ผู้เรียนกำลังเรียนอยู่ โดยอาจจะฟังจากเทป ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฟังและทำความเข้าใจอย่างแท้จริง

นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ (2529) ได้เสนอแนวทางการสอนทักษะการฟังว่า เนื่องจากการฟังมีหลายระดับ และมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นแนวทางการสอนทักษะการฟัง อาจเริ่มต้นตั้งแต่การฝึกการฟังในระดับที่ง่าย ๆ ไปจนถึงระดับที่สูงขึ้น ครูจึงควรให้ความสำคัญต่อการฝึกฟังในรูปแบบต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหาของเรื่องให้ตรงกับความสนใจ วัย และระดับชั้นเรียนของผู้เรียนด้วย

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2530: 21-22) ได้กล่าวถึงข้อควรคำนึงเกี่ยวกับการสอนทักษะฟัง-พูดไว้ดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ในด้านการออกเสียง การเลือกความหมายและกฎไวยากรณ์ของภาษา และสามารถนำสิ่งที่เรียนมาไปใช้ในสถานการณ์จริง กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องมีทักษะทางภาษา และทักษะทางการสื่อสาร

2. ผู้สอนควรเลือกเนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น ควรเน้นบทสนทนาที่ไม่เป็นทางการก่อนบทสนทนาที่เป็นทางการ ควรเป็นตัวอย่างของการใช้ภาษาจริงๆ ในชีวิตประจำวัน โดยสามารถชี้ให้เห็นกฎการพูดได้ คือรู้ว่าบทสนทนานี้ใครพูดกับใคร พูดเรื่องอะไร พูดที่ไหน พูดอย่างไร ผู้พูดมีจุดประสงค์อย่างไร

ดวงเดือน แสงชัย (2533: 12) ได้แยกการฟังออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับเริ่มต้นจะเน้นไปในการฟังเสียง ให้ผู้เรียนจำเสียงได้ แล้วสามารถออกเสียงได้ถูกต้อง รู้จักสังเกตและจับได้ว่าเสียงต่างๆ มีความแตกต่างกันอย่างไร

2. ระดับการฟังประโยคและเรื่องราวเพื่อความเข้าใจ การฝึกทักษะการฟังจึงประกอบไปด้วย การฟังเสียง พยางค์ คำศัพท์ ประโยค การสนทนา และฟังเรื่องราวได้เข้าใจเป็นขั้นสุดท้าย

กรรณิการ์ พวงเกษม (2535: 50) ได้เสนอหลักการทั่วไปเกี่ยวกับการฟังไว้ดังนี้

1. กระบวนการของการฟัง ประกอบด้วยความเข้าใจในการฟัง การฟังเสียง การให้ความหมายของเสียง การเข้าใจเรื่องที่ได้ยิน

2. ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการฟัง ได้แก่ ปัจจัยทางกาย ทางจิตวิทยา และทางประสบการณ์

3. สถิติปัญญาเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้ฟังสามารถรวบรวมความคิด และคิดอย่างไตร่ตรองในการฟัง

4. ความสามารถในการฟังจะพัฒนาขึ้นจากความสนใจ เข้าใจความมุ่งหมาย ความมุ่งงามทางศัพท์ และความสามารถในการเข้าใจความหมาย

5. สิ่งแวดล้อมมีผลต่อการฟัง เด็กที่มาจากสิ่งแวดล้อมที่ดีจะมีคำศัพท์ที่เกี่ยวกับการฟังมากกว่าเด็กที่มาจากสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี

6. ในโรงเรียนประถมศึกษานั้น มีความจำเป็นต้องสอนการฟังให้แก่เด็ก

7. ในชั้นประถมในตอนต้น คำศัพท์ที่ต้องใช้ในการฟังมีมากกว่าคำศัพท์ที่ใช้ในการพูด การอ่าน และการเขียน

8. จะปรับปรุงคุณภาพของการฟังได้จากการฝึกฝน

9. การใช้ประสบการณ์เดิมเพื่อความเข้าใจนั้น มีผลต่อการฟังมาก

การสอนทักษะการฟังจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาความสามารถการฟังของผู้เรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทางเลือกสื่อที่ดี กลวิธีในการถ่ายทอด และการวัดการประเมินผลที่เหมาะสมโดยที่ควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหาของเรื่องที่จะสอนให้ตรงกับความสนใจ วัย และระดับชั้นเรียนของ

ผู้เรียน ซึ่งการสอนที่ดีนั้น ควรจะให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนที่มีประสิทธิภาพเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองต่อไป

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง

งานวิจัยภายในประเทศ

ศศิธร ชันติธรางกูล (2520: 37-38) ได้วิเคราะห์พัฒนาการของความสามารถในการฟังปรากฏผลว่า ความสามารถในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 และ 7 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีพัฒนาการของความสามารถในการฟังเพิ่มขึ้นตามลำดับชั้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นเท่ากัน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ส่วนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มีอัตราการเพิ่มขึ้นน้อยลง ความสามารถในการฟังของนักเรียนในทุกๆ ระดับมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสามารถในการอ่านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์ (2525: 32-33) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประชาภิบาล เขตบางเขน กรุงเทพฯ ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึก ผลการวิจัยปรากฏว่าหลังการเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการฟังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการเรียนทักษะการฟังวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกจะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

วีรี เกียรติกุล (2530) ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการฟังของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกทักษะโดยใช้เกม และแบบฝึก ผลปรากฏว่าความสามารถทางการฟังของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกทักษะโดยใช้เกม มีความสามารถทางการฟังสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกทักษะโดยใช้แบบฝึก

งานวิจัยในต่างประเทศ

แกรนยิก (Kranjik. 1972: 1414 - 1418) ได้ศึกษาการสอนทักษะการฟัง โดยฟังจากเทปและฟังจากครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 1 ที่เคยผ่านชั้นอนุบาลมาแล้ว 155 คน แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม เป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองกลุ่มแรกเรียนฟังจากเทป กลุ่มทดลองกลุ่มที่สองเรียนฟังจากครู กลุ่มควบคุมไม่ได้ฝึกการฟัง โดยใช้เวลาฝึก 4 สัปดาห์ ผลการทดลองปรากฏว่า คะแนนทดสอบการฟังของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดิเบียสซิโอ (Dibiasio. 1978) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านของนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 จำนวน 493 คน ของโรงเรียนในชนบทของรัฐโรดไอแลนด์ ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างการฟังกับการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 แต่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไม่มีนัยสำคัญระหว่างความสัมพันธ์ของการฟังกับการอ่าน

เดเบอร์ (Deboer. 1982) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการฟังของการสื่อสารระหว่างบุคคล การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจ โดยใช้ตำราที่นักเรียนเรียนเกี่ยวกับการฟัง เอกสารเกี่ยวกับการสื่อสารและธุรกิจ ตลอดจนบทความจากนิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ และจดหมายข่าว เป็นแนวทางในการสร้างข้อสอบ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการฟังของนักเรียนสามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ และยังพบว่า มีความจำเป็นอย่างรีบด่วนในการพัฒนาการฟังให้มีประสิทธิภาพทั้งในวงการศึกษา การเรียนการสอนในโรงเรียน และในวงสังคมต่างๆ และที่สำคัญการฟังซึ่งเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลนั้น ยังไม่ได้รับความเอาใจใส่ในการเรียนการสอนภาษาเพียงพอ ในขณะที่การอ่าน การเขียน และการพูดได้รับความเอาใจใส่มากกว่า ทั้งๆ ที่โดยปกติแล้วไม่ว่าจะอยู่ที่ใด นักเรียนจะต้องฟังสิ่งต่างๆ เกือบตลอดวัน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะ

ความหมายของแบบฝึกทักษะ

ก้อ สวัสดิพิธานิชย์ (2524: 1-2) กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง กิจกรรมสำหรับเด็กที่มีจุดมุ่งหมายในการฝึกว่าต้องการจะให้เกิดทักษะใดตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ในแต่ละแบบฝึก อาจจะมีการฝึกได้หลายแบบเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซากเบื่อหน่าย และฝึกทักษะอันเดียวกันจนเกิดความแม่นยำ

ประพนธ์ จำเริญญ (2536: 8) กล่าวว่าแบบฝึก หมายถึง สิ่งที่คุณสอนมอบหมายให้ผู้เรียนกระทำเพื่อฝึกฝนเนื้อหาต่างๆ ที่ได้เรียนไปแล้วให้เกิดความชำนาญ และให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

พัชรินทร์ เออชูนัน (2540: 22) กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งตามจุดมุ่งหมายให้เกิดความชำนาญ ที่จะมีการประเมินผลทุกครั้งเมื่อทำแบบฝึกเสร็จ โดยเป็นการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติด้วยตนเอง

บุษกร เลิศวีระศิริกุล (2550: 10) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า แบบฝึกทักษะเป็นเครื่องมือหรือสื่อทางการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่ครูผู้สอนจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอน สามารถใช้ได้ทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน เป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดทักษะ มีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในบทเรียนได้ดีขึ้น โดยการฝึกฝนให้มีความชำนาญแม่นยำมากยิ่งขึ้นและสามารถฝึกปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

ทัศนวัลย์ เนียมบุบผา (2551: 16) กล่าวว่า แบบฝึกหมายถึงสื่อการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ช่วยเสริมสร้างทักษะด้วยการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ และสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง

กรีนเน และเพ็ทตี้ (Greene and Petty 1991: 71) ได้กล่าวว่า แบบฝึกเสริมทักษะหมายถึงสื่อ การสอนชนิดหนึ่งที่ประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย การพิจารณาเลือกเนื้อหาที่จะมาจัดทำแบบฝึก ต้องให้สอดคล้องกับผู้เรียนในแง่ความสนใจ ความถนัด และตรงตามสาขาที่เรียน และสร้างความ เชื่อมั่นให้แก่ผู้เรียนว่าจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนแล้วเกิดความก้าวหน้า สอดคล้องกับทัศนคติและ ความสามารถของผู้เรียนรวมไปถึงผู้สอนด้วย

สรุปว่าแบบฝึกจึงเป็นสื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่ช่วยพัฒนาทักษะด้านต่างๆตามแต่ จุดมุ่งหมายสำคัญของการเรียนการสอนนั้นๆเป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดทักษะ มีการ พัฒนาความรู้ความเข้าใจในบทเรียนได้ดีขึ้น โดยการฝึกฝนให้มีความชำนาญแม่นยำมากยิ่งขึ้นและ สามารถฝึกปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

ศศิธร สุทธิแพทย์ (2517: 72) ได้ทดลองและรวบรวมลักษณะที่ดีของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ใช้หลักจิตวิทยา
2. สำนวนภาษาง่าย
3. ให้ความหมายต่อชีวิต
4. คิดได้เร็วและสนุก
5. ปลุกความสนใจ
6. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ
7. อาจศึกษาด้วยตนเองได้

นิตยา ฤทธิโยธี (2520: 1) กล่าวว่าลักษณะของแบบฝึกที่ดี คือ

1. เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของเด็ก
3. มีคำชี้แจงสั้นๆ ที่ทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. ใช้เวลาเหมาะสม คือไม่ใช่เวลานานหรือเร็วเกินไป
5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ

ริเวอร์ส (Rivers. 1978: 98-105) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. บทเรียนทุกเรื่องควรให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกมากพอ ก่อนที่จะเรียนในเรื่องต่อไป
2. การฝึกแต่ละครั้งควรฝึกเพียงแบบฝึกเดียว
3. ฝึกโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนรู้อแล้ว
4. สิ่งที่ทำให้ฝึกแต่ละครั้งควรเป็นแบบฝึกแบบสั้นๆ

5. คำพูดหรือเนื้อหาในแบบฝึกควรเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

6. แบบฝึกควรให้นักเรียนได้ใช้ความคิดด้วย

7. แบบฝึกควรมีหลายๆ แบบ เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

สรุปว่าลักษณะของแบบฝึกที่ดีนั้น ควรจะเป็นแบบฝึกที่มีคำชี้แจงและคำอธิบายที่ชัดเจน เป็นแบบฝึกที่เหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน โดยที่เนื้อหาควรเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน มีความน่าสนใจและท้าทายความสามารถของผู้เรียน นอกจากนี้ควรมีรูปแบบที่หลากหลายและนักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง

หลักในการสร้างแบบฝึกการฟัง

แบบฝึกทักษะการฟังนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาทักษะการฟังของผู้เรียน มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้หลักในการสร้างแบบฝึกการฟังไว้ดังนี้

วรนาถ พ่วงสุวรรณ (2518: 34-37) ได้เสนอหลักการสร้างแบบฝึกซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์
2. ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา
3. ขั้นตอนในการสร้างแบบฝึก
 - 3.1 ศึกษาปัญหาในการเรียนการสอน
 - 3.2 ศึกษาจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและจิตวิทยาการเรียนรู้
 - 3.3 ศึกษาเนื้อหาวิชา
 - 3.4 ศึกษาลักษณะของแบบฝึก
 - 3.5 วางโครงเรื่องและกำหนดรูปแบบของแบบฝึกให้สัมพันธ์กับโครงเรื่อง
 - 3.6 เลือกเนื้อหาต่างๆ ที่เหมาะสมมาบรรจุในแบบฝึกให้ครบตามที่กำหนด

ก่อ สวัสดิพิบูลย์ (2524: 18) ได้เสนอหลักการสร้างแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ต้องเตรียมแบบฝึกอย่างรอบคอบว่าต้องใช้แบบฝึกทักษะแบบไหน ใช้อย่างไร และต้องพิจารณาด้วยว่าแบบฝึกทักษะนั้นไปช่วยให้เกิดทักษะนั้นๆ ได้อย่างไร
2. ให้ฝึกทำแบบฝึกทักษะสั้นๆ แต่หลายหน เพื่อฝึกทักษะอันเดียวกันจนเกิดความแม่นยำแบบฝึกทักษะควรมีหลายแบบ เด็กจะได้ไม่เบื่อ
3. ใช้แบบฝึกในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน
4. การประเมินผลระหว่างฝึกหัดนั้น ต้องประเมินว่าเด็กเกิดความชำนาญในทักษะเพียงใด ถ้าเราไม่ประเมินผล เราจะไม่มีโอกาสฝึกเด็กให้เกิดทักษะที่ต้องการได้

5. กฎแห่งผล (Law of Effect) คือการให้ผู้เรียนรู้ผลการทำงานของตนอย่างรวดเร็ว จะเป็นการสร้างความพอใจแก่ผู้เรียน

บัทท์ส (Butts. 1984: 85) ได้เสนอหลักเกณฑ์การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะเพื่อการสื่อสารด้านการฟังไว้ดังนี้

1. ก่อนที่จะสร้างแบบฝึกจะต้องกำหนดโครงการไว้คร่าวๆ ก่อนว่าจะสร้างแบบฝึกเกี่ยวกับเรื่องอะไร มีวัตถุประสงค์อย่างไร
2. ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะ
3. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหาให้สอดคล้องกับแผนการสอนที่จะนำมาใช้ในการจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะ เพื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ในหลักสูตร และแจกแจงจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมออกเป็นกิจกรรมย่อย โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียน ตลอดจนการจัดลำดับกิจกรรมหรืองานที่นักเรียนต้องปฏิบัติจากง่ายไปหายาก
4. กำหนดกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนที่จะใช้ในแต่ละตอนให้เหมาะสมกับแบบฝึกเสริมทักษะ
5. กำหนดเวลาที่จะใช้แบบฝึกเสริมทักษะในแต่ละตอนให้เหมาะสม
6. จะต้องมีการประเมินผลก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะในแต่ละบท และต้องเริ่มต้นด้วยการทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดทักษะด้านการฟังของนักเรียน แล้วนำมาทำการทดลองสอน หลังจากสอนจบจึงจะทำการทดสอบหลังเรียนเพื่อหาคุณภาพของแบบฝึกเสริมทักษะ

จะเห็นได้ว่า การที่ผู้สอนสร้างแบบฝึกทักษะที่ดีและมีประสิทธิภาพจะสามารถช่วยพัฒนาทักษะให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี การสร้างแบบฝึกที่ดีนั้นควรจะมีการประเมินผลที่ดี ที่สามารถวัดได้ว่าผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาอย่างน้อยเพียงใด เพื่อที่จะสามารถปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาทักษะให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

อนงค์ศิริ วิชาลัย (2536) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะว่า เป็นวิธีสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง การให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกมากๆ สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น คือ แบบฝึก เพราะนักเรียนมีโอกาสได้นำความรู้ที่เรียนมาแล้ว มาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

วัชรวิ ขำวิจิตร (2542: 34) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ว่า แบบฝึกทักษะช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนดีขึ้น ช่วยผ่อนคลายและประหยัดเวลาของกระบวนการเรียนการสอนในตาราง

เรียน เพราะแบบฝึกทักษะสามารถนำไปฝึกกิจกรรมนอกเวลาเรียนหรือในช่วงชั่วโมงซ่อมเสริมได้ นอกจากนี้แบบฝึกยังมีประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น เพราะเป็นเครื่องมือทบทวนความรู้
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน
3. ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น และสามารถประเมินผลงานของตนเองได้
4. ฝึกให้นักเรียนทำงานได้ตามล้าพัง

กรีนเน และเพ็ทตี้ (Greene and Petty. 1991: 71) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ใช้เป็นแบบฝึกเสริมทักษะในบทเรียนที่มุ่งเน้นเพื่อพัฒนาการสื่อสารในด้านการฟังและการพูดที่จัดขึ้นอย่างมีระบบ

2. เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ช่วยแบ่งเบาภาระของครู

3. เป็นเครื่องมือที่จะช่วยฝึกฝนและส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาให้พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่จากครูเป็นอย่างดีด้วย

4. แบบฝึกเสริมทักษะที่จะสร้างขึ้น ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จะเป็นการช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามระดับความสามารถของผู้เรียน

5. ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาและข้อบกพร่องในการสอน ตลอดจนข้อบกพร่องและจุดอ่อนของนักเรียน ซึ่งจะทำให้ครูสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ทันที

6. ให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะที่มุ่งเน้นทักษะด้านการฟังและการพูดได้อย่างเต็มที่

จะเห็นได้ว่าแบบฝึกทักษะมีประโยชน์อย่างมากต่อผู้เรียน เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่จะช่วยฝึกฝนและส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาให้พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น และเป็นเครื่องมือในการทบทวนความรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลการเรียนของตนเองได้

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะการฟัง

งานวิจัยภายในประเทศ

พรทิพย์ บุชรานวงศ์ (2523: 53) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกทักษะการฟังวิชาภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยการสร้างแบบฝึกและหาประสิทธิภาพของแบบฝึก ผลการวิจัยปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังใช้แบบฝึกสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความรู้และทักษะแตกต่างไปจากเดิมในทางที่ดีขึ้น

สุจิตรา ศรีนวล (2526: 34) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียนโรงเรียนวัดเกษมสุริยัมนาจ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

โดยสร้างแบบฝึกและหาประสิทธิภาพของแบบฝึก ผลการวิจัยปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าการเรียนทักษะการฟังวิชาภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกจะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

นที นิยม (2527: 46-47) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพญาไท กรุงเทพมหานคร โดยสร้างแบบฝึกทักษะการฟังภาษาไทย ทดลองใช้เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทยของนักเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า การเรียนทักษะการฟังวิชาภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกจะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

งานวิจัยในต่างประเทศ

รีฟส์ (Reeves. 1969: 4196 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 247 คน พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการฟังกับการอ่าน โดยเด็กที่มีความสามารถในการฟังสูง ปานกลาง และต่ำ จะมีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ ไปด้วย และยังพบว่านักเรียนที่ทำแบบทดสอบการฟัง โดยอ่านคำตอบและเลือกตอบไปด้วยทำคะแนนจากแบบทดสอบได้ดีกว่านักเรียนที่ฟังอย่างเดียว

เพลฟีลด์ และมาราสคูลิโอ (Penfield and Marasculio. 1972: 220 - 224) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานในการฟัง เพื่อสื่อความหมายไปถึงการอ่าน การพูด และการเขียน โดยมีจุดมุ่งหมายปรับปรุงทักษะการฟังด้วยการฝึกฝน และเพื่อศึกษาความแตกต่างของภาวะเศรษฐกิจ สังคม และเพศ มีความสัมพันธ์กับทักษะพื้นฐานหรือไม่ ศึกษาจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 15 ห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 19 ห้องเรียน ของโรงเรียนอะลาเมดา รัฐแคลิฟอร์เนีย จากครูที่มีความรู้และสนใจในการฝึกทักษะการฟัง อุปกรณ์ประกอบการฝึก คือ เทปบันทึกเสียง หลังจากจบการฝึกแล้วทำการทดสอบนักเรียนด้วยแบบทดสอบ 33 ข้อ พบว่าการฝึกทักษะการฟังให้ผลดีต่อการอ่าน การพูด และการเขียน และความแตกต่างกันของภาวะเศรษฐกิจ สังคม และเพศ ไม่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียน

บาร์กเกอร์ (Barker. 1978: 45 - 65) ได้ศึกษาผลการสอนการฟังที่มีต่อคะแนนทดสอบการฟัง โดยทดลองกับนักเรียนระดับ 3 จำนวน 185 คน ระดับ 5 จำนวน 176 คน แบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มที่มีการสอนฟังโดยตรง กลุ่มที่สองสอนการฟังโดยปะปนไปกับการสอนทักษะทางภาษาด้านอื่น กลุ่มที่สามเป็นกลุ่มควบคุมไม่มีการสอนฟังเลย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนซึ่งได้รับการ

สอนฟังทั้งโดยตรงและโดยอ้อมได้คะแนนจากการทดสอบการฟังสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนการฟังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์และการสอนคำศัพท์

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์และการสอนคำศัพท์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 853) ได้ให้ความหมายของคำศัพท์ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ว่าหมายถึง กลุ่มเสียง เสียง เสียงพูด หรือลายลักษณ์อักษรที่เขียนหรือพิมพ์ขึ้นเพื่อแสดงความคิดเห็น เป็นคำหรือคำยากที่ต้องแปล

หลักการเลือกคำศัพท์เพื่อนำมาสอน

แม็คกี (วรรณภาพ ศิลาวา. 2538: 13-14; อ้างอิงจาก Mackey. 1976: 176-190) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการเลือกคำศัพท์มาสอนนักเรียน ดังนี้

1. คำศัพท์ที่ปรากฏบ่อย (Frequency) หมายถึง คำศัพท์ที่ปรากฏบ่อยในหนังสือ เป็นคำศัพท์ที่นักเรียนต้องรู้จักจึงจำเป็นต้องนำมาสอนเพื่อให้นักเรียนรู้และใช้ได้อย่างถูกต้อง

2. อัตราความถี่ของคำศัพท์จากหนังสือต่างๆ สูง (Rank) หมายถึง จำนวนหนังสือที่นำมาใช้ในการนับความถี่ ยิ่งใช้หนังสือจำนวนมากเท่าไร บัญชีความถี่ยิ่งมีคุณค่ามากเท่านั้น เพราะคำที่จะหาได้จากหลายแหล่งย่อมมีความสำคัญมากกว่าคำที่จะพบเฉพาะในหนังสือเล่มใดเล่มหนึ่งอย่างเดียว แม้ว่าความถี่ของคำศัพท์ที่พบในหนังสือเล่มนั้นๆ จะมีมากก็ตาม

3. สถานการณ์หรือสภาวะในขณะนั้น (Availability) คำศัพท์ที่เลือกมาใช้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความถี่เพียงอย่างเดียว ต้องพิจารณาถึงสถานการณ์ด้วย เช่น คำว่า blackboard ถ้าเกี่ยวกับห้องเรียนครูต้องใช้คำนี้ แม้จะเป็นคำที่ไม่ปรากฏบ่อยก็ตาม

4. คำที่ครอบคลุมความได้หลายอย่าง (Coverage) หมายถึง คำที่สามารถครอบคลุมความได้หลายอย่าง หรือสามารถใช้คำอื่นแทนได้ เช่น seat อาจใช้แทน chair, bench, stool เป็นต้น

5. คำที่เรียนรู้ได้ง่าย (Learnability) หมายถึง คำที่สามารถเรียนรู้ได้ง่าย เช่น คำที่คล้ายกับภาษาเดิม มีความหมายชัดเจน สั้น จำง่าย

นอกจากนี้ ลาโด (Lado. 1986: 119 - 120) ยังมีคำอธิบายเพิ่มเติมดังนี้

1. ควรเป็นคำศัพท์ที่มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์และความสนใจของผู้เรียน

2. ควรมีปริมาณของตัวอักษรในคำศัพท์เหมาะสมกับระดับอายุ และสติปัญญาของผู้เรียน เช่น ในระดับประถมศึกษาตอนต้น ก็ควรนำคำศัพท์สั้นๆ มาสอน

3. ไม่ควรมีคำศัพท์มากเกินไปหรือน้อยเกินไปในบทเรียนหนึ่งๆ แต่ควรเหมาะสมกับวุฒิภาวะทางสติปัญญาของผู้เรียน

4. ควรเป็นคำศัพท์ที่นักเรียนมีโอกาสนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น นำไปพูดสนทนาหรือพบเห็นคำศัพท์นั้นตามป้ายโฆษณา เป็นต้น

สรุปได้ว่าหลักการเลือกคำศัพท์เพื่อนำมาสอนนั้นควรเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและความสนใจของผู้เรียน มีความเหมาะสมกับระดับอายุและสติปัญญาของผู้เรียน นอกจากนี้ควรคำนึงถึงปริมาณของคำศัพท์ที่นำมาสอนในแต่ละบท ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและสติปัญญาของผู้เรียนอีกด้วย

วิธีการสอนคำศัพท์

สุไร พงษ์ทองเจริญ (2526: 120) ได้เสนอวิธีการในการสอนความหมายของคำศัพท์ดังต่อไปนี้

1. ใช้คำศัพท์ที่นักเรียนรู้จัก หรือจากสิ่งแวดล้อมของนักเรียนมาผูกเป็นประโยค เชื่อมโยงไปสู่ความหมายของศัพท์ใหม่

2. ใช้ประโยคของคำศัพท์เก่า เมื่อมีความหมายเหมือนกันหรือตรงกันข้ามกับคำศัพท์ใหม่

3. สอนคำศัพท์ใหม่ โดยการใช้คำจำกัดความง่าย ๆ

4. ใช้ภาพหรือของจริงประกอบอธิบายความหมาย อุปกรณ์ประเภทนี้หาได้มาง่าย ๆ เช่น ของที่อยู่รอบห้อง เครื่องแต่งตัว หรือส่วนต่างๆ ของร่างกาย หรืออาจใช้ภาพถ่ายเส้น การ์ตูน เขียนภาพบนกระดานได้ทันที อุปกรณ์เหล่านี้จะช่วยให้การแสดงความหมายชัดเจนโดยไม่ต้องใช้คำแปลประกอบ

5. การแสดงท่าทาง ครูใช้การแสดงท่าทางประกอบการแสดงความหมายของคำได้

6. การใช้บริบทหรือสอนให้เดาความหมายจากประโยค

อิสรา สารงาม (2529: 78-79) ได้เสนอวิธีการสอนศัพท์ไว้ดังนี้

1. ใช้ของจริง (Real Objects) วิธีนี้เหมาะสำหรับใช้สอนคำศัพท์ที่เป็นรูปธรรม และของจริงที่ใช้สอนนั้นไม่ลำบากกับครูที่จะหยิบยกมาสอน เช่น ของจริงที่ปรากฏในห้องเรียน เป็นต้น

2. ใช้หุ่นจำลอง (Models) ใช้ในกรณีที่ของจริงไม่สะดวกที่จะทำการหยิบยกมาใช้ หรือเป็นสิ่งของที่ไม่มีปรากฏในห้องเรียนหรือเป็นสิ่งของที่สิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ หรือของสิ่งนั้นหาไม่ได้ตามฤดูกาล เช่น ผลไม้ หรือ อาหารต่าง ๆ สิ่งของขนาดใหญ่ เป็นต้น

3. ใช้รูปภาพ (Pictures) ใช้แทนของจริงหรือของจำลอง ภาพนับเป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจในการเรียนการสอนมากที่สุด ทั้งศัพท์ที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม ซึ่งภาพที่นำมาสอนจำเป็นต้องมีขนาดพอเหมาะที่นักเรียนทั้งชั้นสามารถมองเห็นได้ สื่อความหมายได้ชัดเจนตรงกับคำศัพท์ที่ทำการสอน

4. ใช้กิริยาท่าทาง (Actions) ในกรณีที่คำศัพท์ที่จะสอนนั้นสามารถแสดงกิริยาท่าทางให้นักเรียนเห็นได้เด่นชัด ครูควรแสดงท่าทางประกอบการสอนด้วย จะทำให้ความเข้าใจของผู้เรียนสมบูรณ์มากขึ้น

5. ใช้คำนิยาม (Definition) ในกรณีที่คำศัพท์นั้นสามารถใช้ประโยคง่ายๆ นิยามความหมายได้ชัดเจน

6. ใช้บริบท (Context) ในกรณีที่คำศัพท์นั้นไม่สามารถนิยามความหมายโดยใช้ประโยคเพียงประโยคเดียวได้ แต่ต้องอาศัยประโยคข้างเคียงหลายๆ ประโยคช่วยในการบอกความหมาย

7. ใช้คำพ้องความหมาย (Synonym) กำหนดความหมายในกรณีที่นักเรียนต้องรู้จักศัพท์ที่จะเอามาเปรียบเทียบกับคำศัพท์ใหม่ที่ครูจะสอน

8. ใช้คำตรงข้าม (Antonym) บอกความหมายของศัพท์ใหม่ ในกรณีนี้ก็เช่นเดียวกันที่ต้องการให้นักเรียนทราบความหมายของคำที่ต้องการนำมาเปรียบเทียบกับคำศัพท์ใหม่ที่ครูจะสอน

9. การใช้วิธีการแปล (Translation) ในกรณีที่คำศัพท์นั้นไม่สามารถใช้กลวิธีอื่นๆ ดังกล่าวข้างต้น หรือถ้าใช้กลวิธีอื่นจะทำให้เป็นการเสียเวลาเป็นอันมากและไม่แน่ว่านักเรียนจะทราบความหมายได้จริงหรือไม่ ข้อคำนึงของครูในการใช้กลวิธีการสอนโดยการแปลก็คือ การหลีกเลี่ยงการอธิบายอย่างยาวๆ

สรุปได้ว่าหลักการสอนคำศัพท์ที่ดีนั้น ควรมีการเชื่อมโยงคำศัพท์ที่นักเรียนรู้จักอยู่แล้วไปสู่ความหมายของคำศัพท์ใหม่ และมีการใช้รูปภาพหรือของจริงในการอธิบายความหมายของคำศัพท์ ทั้งนี้ควรมีการสอนให้นักเรียนเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทได้ด้วยเช่นกัน

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์และการสอนคำศัพท์

งานวิจัยภายในประเทศ

วรรณพร ศิลาขาว (2538) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการสอนโดยใช้แบบฝึกหัดที่มีเกมและไม่มีเกมประกอบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 60 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้แบบฝึกหัดที่มีเกมประกอบ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์สูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้แบบฝึกหัดที่ไม่มีเกมประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้แบบฝึกหัดที่มีเกมประกอบมีความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้แบบฝึกหัดที่ไม่มีเกมประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กัลยา มงคลชนะชัย (2548: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทย เรื่องคำศัพท์ภาษาไทยสำหรับนักเรียนต่างชาติ ชั้น Year 1 โรงเรียนนานาชาติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้น Year 1 ในกลุ่ม Thai Second Language โรงเรียนนานาชาติ เซนต์แอนดรู อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จำนวน 20 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจงเฉพาะนักเรียนต่างชาติ ผลการวิจัยพบว่ามีความคืบหน้าประสิทธิภาพบทเรียนอยู่ที่ 85.20/94.80 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

รุ่งอรุณ โรจนรัตน์ดำรง (2552: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างสื่อภาพประกอบคำศัพท์สำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ระดับต้น โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้น Year 5 โรงเรียนนานาชาติสาทรใหม่ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 6 คน ผลการวิจัยพบว่า สื่อภาพประกอบคำศัพท์สำหรับผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศมีเกณฑ์ประสิทธิภาพและมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด และมีประสิทธิภาพ 87.77/94.17 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

งานวิจัยในต่างประเทศ

บราวน์ (Brown. 1978) ได้วิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของการสอนคำศัพท์ โดยการใช้สื่อการสอนคำศัพท์ที่มองเห็นด้วยตา (Visual-Verbal Method) และการใช้พจนานุกรม (Traditional Dictionary) กับนักเรียนเกรด 7 จำนวน 44 คน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่เรียนคำศัพท์โดยใช้สื่อการสอนคำศัพท์ที่มองเห็นด้วยตาเรียนศัพท์โดยวิธีแสดงศัพท์ที่เรียนด้วยการตัดภาพ หรือวาดรูปประกอบศัพท์นั้น ส่วนกลุ่มที่เรียนคำศัพท์โดยใช้พจนานุกรมจะเรียนรู้ศัพท์โดยการเปิดพจนานุกรม จากผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ทั้งสองแบบนี้ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แต่ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า การสอนศัพท์โดยวิธีใช้สื่อการสอนคำศัพท์ที่มองเห็นด้วยตา จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจศัพท์ได้อย่างลึกซึ้ง ถ้าหากผู้สอนใช้ควบคู่ไปกับวิธีสอนอื่นๆ ด้วย

มอร์ส (Morse. 1982) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนคำศัพท์โดยวิธีฟัง พูด กับวิธีปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับ 11 และระดับ 12 จำนวน 66 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองสอนโดยวิธีฟัง พูด กลุ่มควบคุมสอนโดยวิธีปกติจะสอนคำศัพท์สัปดาห์ละ 10 คำ สอนเป็นเวลา 4 สัปดาห์ รวมคำศัพท์ทั้งสิ้น 40 คำ หลังจากนั้นอีก 4 สัปดาห์จึงทำการทดสอบเพื่อวัดความคงทนในการจำศัพท์ ผลการวิจัยสรุปว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคงทนในการเรียนคำศัพท์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่นักเรียน 73% ชอบที่จะเรียนโดยวิธีสอนแบบฟัง พูด มากกว่าวิธีสอนปกติ

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย

ความหมายของมัลติมีเดีย

มัลติมีเดีย เป็นคำในภาษาไทยที่ใช้แทนคำ Multimedia ในภาษาอังกฤษ

ยี่น ภู่วรรณ (2531: 159) ให้ความหมายของมัลติมีเดียว่าหมายถึง สื่อหลายอย่าง สื่อหรือตัวกลางคือ สิ่งที่จะส่งความเข้าใจระหว่างกันของผู้ใช้ เช่น ข้อมูลตัวอักษร รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว วิดีโอและอื่นๆ ที่นำมาประยุกต์ร่วมกัน

บุปผชาติ ทัพพิกรณ์ (2538: 25) กล่าวว่า มัลติมีเดียคือการผสมประสานอักขระเสียง, ภาพนิ่ง, ภาพเคลื่อนไหว และภาพวีดิทัศน์ สื่อความหมายข้อมูลผ่านคอมพิวเตอร์ไปสู่โปรแกรม ถ้าสื่อผ่านคอมพิวเตอร์มีลักษณะการสื่อสารไปมาทั้งสองทาง ทำให้เป็นมัลติมีเดียที่เรียกว่า มัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์ (Interactive Multimedia) กล่าวคือ มีการโต้ตอบระหว่างผู้ใช้และคอมพิวเตอร์ถ้ามีการเชื่อมโยงส่วนประกอบมัลติมีเดียซึ่งได้แก่ อักขระ เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และภาพวีดิทัศน์ พจนานุกรมคอมพิวเตอร์ ให้ความหมายของมัลติมีเดียว่าหมายถึง การใช้สื่อหลายๆประเภทร่วมกัน โดยเฉพาะหมายถึงสื่อที่ช่วยในการเรียนรู้ เป็นต้นว่าคำอธิบายที่มีลักษณะเป็นข้อความแล้วมีภาพและเสียงประกอบ เชื่อว่าช่วยทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น (ทักษิณา สนวนานนท์. 2540: 207)

พัลลภ พิริยะสุวรรณค์ (2541: 9) กล่าวว่า คอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเป็นสื่อที่สามารถผสมรูปแบบหลายสื่อไว้ในคอมพิวเตอร์เครื่องเดียว มีการนำเสนอเป็นภาพสี ภาพเคลื่อนไหว ภาพยนตร์ วิดีโอ ทำให้ตื่นเต้น สามารถเรียนรู้ได้ง่ายตลอดจนทำให้การเรียนรู้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

วิชาญ ใจเถิง (2543: 31) กล่าวว่า บทเรียนมัลติมีเดีย หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์หรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์แบบอัตโนมัติทำหน้าที่เสมือนสมองกลมาเป็นสื่อช่วยครูในการเรียนการสอน นักเรียนเรียนรู้เนื้อหา บทเรียนซึ่งประกอบด้วยข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงบรรยาย เสียงดนตรีประกอบ ทำแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน และฝึกทักษะจากคอมพิวเตอร์ การเรียนการสอนจากคอมพิวเตอร์ดำเนินไปอย่างเป็นระบบในรูปแบบที่เหมาะสม และนักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง

ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ (2546: 2) ได้อธิบายความหมายว่า“มัลติ” (Multi) หมายถึง หลายๆ อย่างผสมรวมกัน ส่วนคำว่า “มีเดีย”(Media) หมายถึง สื่อ ข่าวสาร ช่องทางการติดต่อสื่อสาร เมื่อนำมารวมกันเป็นคำว่า “มัลติมีเดีย” จึงหมายถึง การนำองค์ประกอบของสื่อชนิดต่างๆ มาผสมผสานเข้าด้วยกัน ซึ่งประกอบด้วย ตัวอักษร (Text) ภาพนิ่ง (Image) ภาพเคลื่อนไหวหรืออะนิเมชัน (Animation) เสียง (Sound) และวิดีโอ (Video) โดยผ่านกระบวนการทางระบบคอมพิวเตอร์เพื่อสื่อ

ความหมายกับผู้ใช้ยังมีปฏิสัมพันธ์ (Interactive Multimedia) และได้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์การใช้งาน

ซินน์ (Zinn. 1976: 268) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง การใช้คอมพิวเตอร์แสดงการฝึกฝน ฝึกหัดแบบฝึกหัดและทบทวนลำดับบทเรียนให้แก่ นักเรียน และบางทีก็ช่วยนักเรียนในด้านการโต้ตอบเกี่ยวกับเนื้อหาของการเรียนการสอน

ไฮนิค (Heinich. 1989: 267) ได้ให้ความหมายของคำว่า มัลติมีเดีย หมายถึง การรวมสื่อหลายชนิด เช่น ข้อความ, กราฟิก, เสียง, ภาพ และ วิดีทัศน์ ระบบของคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย มีความคล้ายคลึงกันกับระบบวีดิทัศน์ปฏิสัมพันธ์แตกต่างกันตรงที่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นตัวควบคุมการทำงานให้มีลักษณะของการโต้ตอบ

กรีน (Green. 1993: 217) ได้ให้ความหมายของมัลติมีเดียว่า หมายถึง การใช้คอมพิวเตอร์มาควบคุมเครื่องเพื่อให้ทำงานร่วมกันเช่น การสร้างโปรแกรมเพื่อนำเสนองานที่เป็นข้อความ ภาพเคลื่อนไหว หรือเสียงบรรยายประกอบสลับกับเสียงดนตรี สร้างบรรยากาศที่น่าสนใจ เป็นสื่อที่เข้ามาร่วมในระบบมีทั้งภาพและเสียงพร้อมๆกัน โดยการนำเสนอเนื้อหา วิธีการเรียนและการประเมินผล

สตูลูโรว์ (Stolurow. 1971: 268) ได้อธิบายว่าคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเป็นสื่อสำคัญอย่างหนึ่ง เพราะเหตุว่า ผู้เรียนสามารถตอบสนองกับบทเรียนได้ และทราบการตอบสนองนั้น ตัวสื่อที่นำเสนอมีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหว มีเสียงและภาพประกอบด้วย สิ่งเหล่านี้ต่างเป็นตัวกระตุ้นและการเสริมแรงที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดการสนใจ และในที่สุดจะเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ข้อดีของคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียอีกประการคือ สามารถจัดไว้เพื่อให้ใครไปใช้ และบางเรื่องบางจุดสามารถจัดเพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนได้ด้วย ในการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษารายบุคคล โดยนักเรียนสามารถเรียนได้ตามเวลาที่สะดวก โดยไม่มีใครบังคับ จะเรียนได้เร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับความรู้พื้นฐานและความสามารถของนักเรียนเอง ลักษณะการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียมีการแสดงเนื้อหาตามลำดับต่างกันด้วยบทเรียนโปรแกรมที่เตรียมไว้อย่างเหมาะสม นับเป็นการสอนรายบุคคลอย่างแท้จริง

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า มัลติมีเดียคือ การรวมสื่อหลายชนิด เช่น ข้อความ ภาพเคลื่อนไหว เสียงบรรยาย และเสียงดนตรีประกอบ เข้าด้วยกัน เพื่อเป็นสื่อที่ช่วยครูในการสอน เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และฝึกทักษะจากคอมพิวเตอร์ โดยที่การเรียนการสอนจากคอมพิวเตอร์จะถูกดำเนินไปอย่างเป็นระบบ ในรูปแบบที่เหมาะสม โดยที่มีการโต้ตอบระหว่างผู้ใช้และคอมพิวเตอร์ ตลอดจนมีการประเมินผลได้ทันที

คุณค่าและประโยชน์ของมัลติมีเดีย

คุณค่าของมัลติมีเดียเพื่อการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มทางเลือกในการเรียนและตอบสนองรูปแบบของการเรียนของนักเรียนที่แตกต่าง การจำลองสภาพการณ์ของวิชาการต่างๆ เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงก่อนการลงมือปฏิบัติจริง โดยสามารถที่จะทบทวนขั้นตอนและกระบวนการได้เป็นอย่างดี นักเรียนอาจจะเรียนหรือฝึกซ้ำได้ เช่น การใช้มัลติมีเดียในการฝึกภาษาต่างประเทศ โดยเน้นเรื่องของวิธีการออกเสียงและฝึกพูด เป็นต้น

ไบรอัน โจนส์ (ครรชิต มาลัยวงศ์. 2536: 76 อ้างอิงมาจาก Jones B. 1992: 36) สรุปถึงมัลติมีเดียว่ามีส่วนช่วยงานด้านการศึกษาอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1. ช่วยปรับปรุงช่องทางสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน เพื่อช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ช่วยในการถ่ายทอดความรู้

3. ช่วยปรับปรุงเอกสาร ซึ่งเดิมมีแต่ข้อความ ให้มีภาพและเสียงในรูปแบบลักษณะต่างๆ

แฮทฟีลด์ และบิตเตอร์ (Hatfield and Bitter. 1994: 102-115) ได้กล่าวถึงคุณค่าของมัลติมีเดียที่ใช้ในการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองแบบเชิงรุก (Active) กับสื่อนำเสนอการออกแบบเชิงรับ (Passive)

2. สามารถเป็นแบบจำลองการนำเสนอ หรือตัวอย่างที่เป็นแบบฝึก และการสอนที่ไม่มีแบบฝึก

3. มีภาพประกอบและมีปฏิสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

4. เป็นสื่อที่สามารถพัฒนาการตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. จัดการด้านเวลาในการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้เวลาในการเรียนน้อยลง

สรุปได้ว่าสื่อมัลติมีเดียมีประโยชน์ในการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก เนื่องจากสามารถช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ได้เป็นอย่างดี โดยมีการนำภาพและเสียงมาประกอบในรูปแบบต่างๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย

งานวิจัยภายในประเทศ

ธีรพงษ์ อินทร์พันธุ์ (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างสื่อมัลติมีเดียเพื่อช่วยเสริมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนที่เรียนซ้ำในวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าสื่อมัลติมีเดียสำหรับการซ่อมเสริมมีข้อดีคือ สามารถช่วยผู้เรียนทำงานได้ดีขึ้นและนักเรียนใช้เวลาเรียนน้อยกว่าการเรียนรู้ตามปกติ

ธัญญา ตันติชวลิต (2541: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องการพัฒนาบทเรียนมัลติมีเดียสำหรับการสอน วิชาภาษาไทยเรื่องกาพย์ยานี 11 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้บทเรียนมัลติมีเดียสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยก่อนใช้บทเรียนมัลติมีเดียอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จิรวรรณ สุวรรณเนตร (2543: 52-55) ได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเรื่องจังหวัดสมุทรสงครามเพื่อใช้สอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลวัดปทุมคณาवास อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 38 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย ผลการวิจัยพบว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเรื่องจังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับสอนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 94.33/92.00 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 85/85

งานวิจัยในต่างประเทศ

คูลิคและคูลิค (Kulik, J.A., & Kulik, C.C. 1989) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการใช้มัลติมีเดียเพื่อการเสริมการเรียนรู้การสอน พบว่า ข้อดีของสื่อมัลติมีเดียคือ สามารถลดเวลาในการเรียนการสอน อีกทั้งนักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาคอมพิวเตอร์และการสอน

พอล เบิร์ต (Paul Brett. 2000) ได้ออกแบบสื่อมัลติมีเดียเพื่อการพัฒนาทักษะการฟัง โดยใช้ วัสดุทัศน เพลง ข้อความ กราฟิก ซึ่งสื่อต่างๆเหล่านี้เป็นอุปกรณ์ในการเรียนภาษาที่สอง วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อบรรยายเกี่ยวกับการออกแบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับคอมพิวเตอร์ประเภทตั้งโต๊ะ เพื่อใช้สำหรับการเล่นวัสดุทัศน เพื่อช่วยส่งเสริมทักษะการฟังในส่วนภาษาอังกฤษเชิงธุรกิจ เป็นการจัดหาทางเลือกต่างๆ ให้กับผู้เรียน มีการจัดอภิปราย และให้เหตุผลตามแต่ลักษณะการเรียนรู้ที่หลากหลาย ร่วมกับกระบวนการการฝึกฝน พบว่าการใช้สื่อมัลติมีเดียคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนภาษาสามารถทำให้เกิดความก้าวหน้าขึ้นได้

โจนส์และพลาส (Jones & Plass, 2002: 546-561) ได้ทำการวิจัยเรื่องการฟังเพื่อความเข้าใจและการรับรู้คำศัพท์ในภาษาฝรั่งเศส ด้วยการให้หมายเหตุประกอบมัลติมีเดีย กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เรียนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา 171 คน ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสในระดับเริ่มต้น ในภาคเรียนที่ 2 ที่ University of Arkansas โดยกลุ่มทดลองจะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ที่ได้ฟังบทความที่มีหมายเหตุประกอบ เป็นตัวหนังสือ กลุ่มที่ได้ฟังบทความที่มีหมายเหตุประกอบเป็นรูปภาพ และกลุ่มที่ได้ฟังบทความที่มีหมายเหตุประกอบทั้งตัวหนังสือและรูปภาพ ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนสามารถจดจำความหมายคำศัพท์ และสามารถระลึกถึงบทความได้ดีกว่า แต่เมื่อผู้เรียนได้ฟังบทความที่มีหมายเหตุประกอบเป็นตัวหนังสือและรูปภาพ กลับมีผลกระทบทำให้การทดสอบช้ามากกว่าหมายเหตุประกอบที่เป็นตัวหนังสือ

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นนี้ เป็นข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย ซึ่งผู้วิจัยเล็งเห็นว่าการสร้างแบบฝึกทักษะการฟังนั้น เป็นพื้นฐานที่จะช่วยพัฒนาความสามารถและทักษะทางภาษาอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี โดยเริ่มจากการเรียนรู้คำศัพท์เบื้องต้นที่จะสามารถช่วยให้ผู้เรียนสื่อสารภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งหวังที่จะสร้างสื่อการเรียนการสอนภาษาไทยให้กับผู้เรียนชาวต่างชาติเพื่อพัฒนาทักษะการฟังคำศัพท์เบื้องต้น โดยการนำสื่อมัลติมีเดียมาเป็นเครื่องมือในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนสอนทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นให้กับชาวต่างชาติต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ประเมินประสิทธิภาพแบบฝึกจากผู้เชี่ยวชาญ
4. ดำเนินการวิจัย
5. เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และสรุปผล

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้เรียนชาวต่างชาติที่เรียนภาษาไทยในระดับชั้นเกรด 6 จำนวน 35 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนประชาคมนานาชาติ ตั้งอยู่เลขที่ 1225 ถนนเดอะปาร์คแลนด์ แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ ฯ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้เรียนชาวต่างชาติที่เพิ่งเริ่มเรียนภาษาไทยในระดับชั้นเกรด 6 โรงเรียนประชาคมนานาชาติ ปีการศึกษา 2555 ซึ่งคัดเลือกโดยครูผู้สอน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากลำดับคะแนนต่ำสุดขึ้นมาจำนวน 10 คน

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การดำเนินการทดลองใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบเรียน รวม 6 คาบเรียน คาบเรียนละ 70 นาที ในช่วงระหว่างวันที่ 4 มีนาคม ถึง 15 มีนาคม 2556

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ได้แก่แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย จำนวน 5 บท โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง แบบฝึกทักษะ และการสร้างสื่อมัลติมีเดีย

2.2 ศึกษาเอกสารการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ และรวบรวมคำศัพท์สำหรับสร้างเนื้อหาของแบบฝึก

2.3 ศึกษารูปแบบของสื่อมัลติมีเดีย

2.4 สร้างแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย จำนวน 5 บท โดยมีกิจกรรมจับคู่ภาพกับเสียงในรูปแบบต่างๆ เพื่อฝึกทักษะและเพิ่มความสามารถในการฟังของผู้เรียน

2.5 เสนอแบบฝึกทักษะการฟังต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ดังนี้

นางศิวพร กลกิจวรกุล หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนประชานิเทศศาสตร์ ผู้มีประสบการณ์สอนภาษาไทยให้ผู้เรียนชาวต่างชาติ

นางศศิธร มัตชีโมโตะ ผู้เชี่ยวชาญภาษาไทย ประจำโรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) ผู้มีประสบการณ์สอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติ

นายธีรพันธุ์ ศิริชัย ครูประจำโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ผู้มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญด้านมีเดียคอมพิวเตอร์

2.6 นำแบบฝึกทักษะการฟังและแบบทดสอบที่ได้จากการตรวจสอบโดยอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ เพื่อให้มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 1 ครั้ง จำนวน 3 คน โดยสุ่มจากประชากรในระดับเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง เก็บข้อมูลมาวิเคราะห์เช่นเดียวกับที่จะกระทำกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำแบบฝึกมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. การประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะ

ผู้วิจัยนำแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์จำนวน 5 บท เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบเนื้อหา ภาษา รูปแบบ แบบทดสอบ แผนการสอน และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ สรุปประเด็นสำคัญของการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

1. ปรับปรุงคำศัพท์บางคำให้ถูกต้องตามราชบัณฑิตยสถาน
2. ปรับปรุงการใช้ภาษาในประโยคตัวอย่างให้ถูกต้อง
3. แก้ไขคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง
4. แก้ไขรูปภาพให้เหมาะสมและเข้าใจได้ง่าย
5. ปรับปรุงรูปแบบตัวหนังสือและพื้นหลังให้อ่านได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะ

ผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ผลการประเมินดังนี้

เกณฑ์ความเหมาะสม

5 = มากที่สุด

4 = มาก

3 = ปานกลาง

2 = น้อย

1 = น้อยที่สุด

ตาราง 1 แสดงผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียด้านเนื้อหาและการนำเสนอ

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. เนื้อหาและการนำเสนอ					
1.1 เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์	2	1			
1.2 เนื้อหาถูกต้องเหมาะสม	3				
1.3 เนื้อหามีประโยชน์ต่อผู้เรียน	3				
1.4 ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	2		1		
1.5 ความชัดเจนของการอธิบายเนื้อหา	1		2		
1.6 เกมและแบบทดสอบ	2	1			

จากตาราง 1 แสดงว่า ผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียด้านเนื้อหาและการนำเสนอโดยผู้เชี่ยวชาญ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.56

ตาราง 2 แสดงผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียน
ชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียด้านภาพประกอบ

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2. ภาพประกอบ					
2.1 ความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปภาพที่ใช้ประกอบเนื้อหา	2		1		
2.2 ความชัดเจนของรูปภาพ	1	1	1		

จากตาราง 2 แสดงว่า ผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียด้านภาพประกอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.17

ตาราง 3 แสดงผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียด้านเสียงประกอบ

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3. เสียงประกอบ					
3.1 ความชัดเจนของเสียง	1	1	1		
3.2 ความถูกต้องของเสียงกับเนื้อหา	2	1			
3.3 ความเหมาะสมของเสียงผู้บรรยาย	1	2			

จากตาราง 3 แสดงว่า ผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียด้านเสียงประกอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเหมาะสมมากและมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.33

ตาราง 4 แสดงผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียน
ชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียด้านการใช้สีและตัวอักษร

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
4. การใช้สีและตัวอักษร					
4.1 ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร	2	1			
4.2 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	2	1			
4.3 ความเหมาะสมของสีตัวอักษร	3				
4.4 ความเหมาะสมของการเลือกใช้สีตัวอักษร และพื้นหลัง	3				
4.5 ความเหมาะสมในการจัดวางตำแหน่งปุ่ม เสียงและตัวอักษร	3				

จากตาราง 4 แสดงว่า ผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทย
เบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียด้านการใช้สีและตัวอักษรโดยผู้เชี่ยวชาญ ส่วน
ใหญ่อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.87

ตาราง 5 แสดงผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียน
ชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียด้านการใช้งาน

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5. การใช้งาน					
5.1 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกบทเรียนได้ตามต้องการ	1	1	1		
5.2 ปุ่มที่ใช้ในการเลือกหน้าถัดไปเห็นได้ชัดเจนและ สื่อความหมายได้	2	1			
5.3 ความเหมาะสมของการใช้โปรแกรมในสื่อ มัลติมีเดีย	1	2			

จากตาราง 5 แสดงว่า ผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียด้านการใช้งานโดยผู้เชี่ยวชาญ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเหมาะสมมากและมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.33

สรุปได้ว่า ผลการประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียโดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยที่สร้างขึ้นนี้มีความเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ทดลองในงานวิจัยครั้งนี้ได้

4. ดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

4.1 นำแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ไปทดลองใช้กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในระดับชั้นเกรด 6 โรงเรียนประชาคมนานาชาติ ปีการศึกษา 2555 จำนวน 3 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟัง แล้วปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นก่อนที่จะนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

4.2 นำแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในระดับชั้นเกรด 6 โรงเรียนประชาคมนานาชาติ ปีการศึกษา 2555 จำนวน 10 คน ตั้งแต่วันที่ 4 มีนาคม ถึง 15 มีนาคม 2556 เป็นเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ รวมทั้งหมด 6 คาบ คาบละ 70 นาที ดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตาราง 6 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สัปดาห์ที่	วันที่	แผนการทดลอง	เวลา (นาที)
1	4 มีนาคม 2556	ชี้แจงการใช้แบบฝึกและทดลองใช้แบบฝึกที่ 1 ห้องเรียนของตน	70
	6 มีนาคม 2556	ทดลองใช้แบบฝึกที่ 2 ไปซื้อของกันเถอะ	70
	8 มีนาคม 2556	ทดลองใช้แบบฝึกที่ 3 รับประทานและดื่มอะไร	70
2	11 มีนาคม 2556	ทดลองใช้แบบฝึกที่ 4 มาแต่งตัวกันเถอะ	70
	13 มีนาคม 2556	ทดลองใช้แบบฝึกที่ 5 ไปที่ไหนดี	70
	15 มีนาคม 2556	ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการเรียน	70

4.3 นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกในแต่ละบทและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะมาคำนวณหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย

5. เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปผล

5.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหรือแบบทดสอบ (ชูศรี พันธุ์ทอง. 2546: 49)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ยของคะแนน}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง}$$

5.2 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย โดยใช้สูตร E1 / E2 (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2540: 247)

สูตรที่ 1

$$E1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

A

เมื่อ E1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ คือ คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกหัดในแต่ละบท

N คือ จำนวนผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง

A คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกในแต่ละบท

สูตรที่ 2

$$E2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ E2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ คือ คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะ

N คือ จำนวนผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง

B คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำผลข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย โดยมีสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\sum X$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกในแต่ละบท
$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะ
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกในแต่ละบท
\bar{F}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะ
A	แทน	คะแนนเต็มของการทำแบบฝึกในแต่ละบท
B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะ
E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. กรณีทดลองกับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคะแนนที่ผู้เรียนทำแบบฝึกในแต่ละบทและจากคะแนนที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึก เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย และพิจารณาว่าจำเป็นต้องปรับปรุงแบบฝึกหรือไม่

2. กรณีทดลองกับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคะแนนที่ผู้เรียนทำแบบฝึกในแต่ละบท เพื่อหาประสิทธิภาพ E1 ของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคะแนนที่ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะ หลังการใช้แบบฝึกครบทั้ง 5 บท เพื่อหาประสิทธิภาพ E2 ของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทย เบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย

3. วิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การทดลองกับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน เพื่อหาประสิทธิภาพ E1/E2 ของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย โดยวิเคราะห์จากคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกในแต่ละบท และคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะ ได้ผลคะแนนและผลการวิเคราะห์ตามตารางดังนี้

ตาราง 7 แสดงคะแนนและค่าประสิทธิภาพที่ได้จากการทำแบบฝึกในแต่ละบทของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย กรณีที่ผู้เรียนไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

คนที่	แบบฝึกบทที่ 1 (คะแนนเต็ม 15)	แบบฝึกบทที่ 2 (คะแนนเต็ม 15)	แบบฝึกบทที่ 3 (คะแนนเต็ม 15)	แบบฝึกบทที่ 4 (คะแนนเต็ม 15)	แบบฝึกบทที่ 5 (คะแนนเต็ม 15)
1	13	12	13	14	11
2	14	13	11	12	11
3	14	13	13	14	13
$\sum x$	41	38	37	40	35
\bar{x}	13.67	12.67	12.33	13.33	11.67
E1	91.11	84.44	82.22	88.88	77.78

ตาราง 8 แสดงคะแนนและค่าประสิทธิภาพที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะ กรณีที่ผู้เรียนไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

คนที่	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะ (คะแนนเต็ม 30)
1	26
2	23
3	28
$\sum F$	77
\bar{F}	25.67
E2	85.56

จากตาราง 7 พบว่าแบบฝึกแต่ละบทมีประสิทธิภาพ E1 ดังนี้

บทที่ 1 ห้องเรียนของฉัน	มีประสิทธิภาพร้อยละ	91.11
บทที่ 2 ไปซื้อของกันเถอะ	มีประสิทธิภาพร้อยละ	84.44
บทที่ 3 รับประทานและดื่มอะไรดี	มีประสิทธิภาพร้อยละ	82.22
บทที่ 4 มาแต่งตัวกันเถอะ	มีประสิทธิภาพร้อยละ	88.88
บทที่ 5 ไปที่ไหนดี	มีประสิทธิภาพร้อยละ	77.78

ค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพ E1 ของ 5 บทข้างต้น เท่ากับร้อยละ 84.89 และจากตาราง 8 พบว่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะหรือค่าประสิทธิภาพ E2 มีค่าร้อยละ 85.56 ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย แบบฝึกทักษะการฟังนี้มีประสิทธิภาพ 84.89/85.56 ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ 80/80

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาแยกรายบท สำหรับบทที่ 1-4 จะเห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกในแต่ละบทของแบบฝึกทักษะการฟัง หรือค่าประสิทธิภาพ E1 ของแต่ละบทคิดเป็นร้อยละ 82 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของ E1 ที่กำหนดไว้ที่ 80 แต่สำหรับบทที่ 5 มีค่าประสิทธิภาพ E1 คิดเป็นเพียงร้อยละ 77.78 ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

สาเหตุที่บทที่ 5 มีประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของ E1 นั้น เนื่องจากคำศัพท์ในบทนี้มีความยาวมากกว่าคำศัพท์ในบทอื่นๆ และรูปภาพที่แสดงยังสื่อความหมายได้ไม่ชัดเจนนัก ผู้วิจัยจึงได้บันทึกเสียงคำศัพท์ใหม่อีกครั้งให้ฟังง่ายและชัดเจนขึ้น รวมทั้งปรับปรุงรูปภาพให้สื่อความหมายได้เข้าใจง่ายยิ่งขึ้นด้วย

2. การทดลองกับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.1 หาประสิทธิภาพ E1 ของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้เรียนชาวต่างชาติที่เพิ่งเริ่มเรียนภาษาไทยในระดับชั้นเกรด 6 โรงเรียนประชาคมนานาชาติ ปีการศึกษา 2555 จำนวน 10 คน โดยวิเคราะห์จากคะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกในแต่ละบท ซึ่งได้ผลวิเคราะห์ตามตารางดังนี้

ตาราง 9 แสดงคะแนนและค่าประสิทธิภาพที่ได้จากการทำแบบฝึกในแต่ละบทของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย กรณีที่ผู้เรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง

คนที่	แบบฝึกบทที่ 1 (คะแนนเต็ม 15)	แบบฝึกบทที่ 2 (คะแนนเต็ม 15)	แบบฝึกบทที่ 3 (คะแนนเต็ม 15)	แบบฝึกบทที่ 4 (คะแนนเต็ม 15)	แบบฝึกบทที่ 5 (คะแนนเต็ม 15)
1	14	13	14	15	13
2	13	13	11	13	12
3	15	15	14	14	13
4	11	10	9	9	8
5	14	13	13	14	13
6	14	12	11	12	11
7	14	14	13	15	13
8	15	14	14	15	14
9	12	13	12	11	11
10	14	13	14	15	14
$\sum x$	136	130	125	133	122
\bar{x}	13.60	13.00	12.50	13.30	12.20
E1	90.67	86.67	83.33	88.67	81.33

จากตาราง 9 พบว่าเมื่อทดลองกับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยให้ทำแบบฝึกในแต่ละบท คะแนนเฉลี่ยที่กลุ่มตัวอย่างทำได้ แต่ละบทคิดเป็นร้อยละ 81.33 – 90.67 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 86.13 ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพของ E1 ที่กำหนดไว้ที่ 80 โดยแบบฝึกแต่ละบทมีประสิทธิภาพดังนี้

แบบฝึกที่ 1 ห้องเรียนของฉัน	มีประสิทธิภาพร้อยละ	90.67
แบบฝึกที่ 2 ไปซื้อของกันเถอะ	มีประสิทธิภาพร้อยละ	86.67
แบบฝึกที่ 3 รับประทานและดื่มอะไรดี	มีประสิทธิภาพร้อยละ	83.33
แบบฝึกที่ 4 มาแต่งตัวกันเถอะ	มีประสิทธิภาพร้อยละ	88.67
แบบฝึกที่ 5 ไปที่ไหนดี	มีประสิทธิภาพร้อยละ	81.33
ค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพ E1 ของ 5 บท เท่ากับร้อยละ 86.13		

2.2 หาประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ E2 ของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้น สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียจากการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยวิเคราะห์จากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะหลังการใช้แบบฝึกครบทั้ง 5 บท ซึ่งได้คะแนนและผลวิเคราะห์ตามตารางดังนี้

ตาราง 10 แสดงคะแนนและค่าประสิทธิภาพที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะ กรณีที่ผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

คนที่	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะ (คะแนนเต็ม 30)
1	28
2	26
3	28
4	20
5	27
6	25
7	27
8	30
9	25
10	29
$\sum F$	265
\bar{F}	26.50
E2	88.33

จากตาราง 10 พบว่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะ คิดเป็นร้อยละ 88.33 ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพของ E2 ที่กำหนดไว้ที่ 80 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถพัฒนาทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยของผู้เรียนได้

3. ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 / 80

ตาราง 11 แสดงค่าประสิทธิภาพต่างๆ ของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย

บทที่	เรื่อง	E1	E2
1	ห้องเรียนของฉัน	90.67	
2	ไปซื้อของกันเถอะ	86.67	
3	รับประทานอาหารและดื่มอะไรดี	83.33	
4	มาแต่งตัวกันเถอะ	88.67	
5	ไปที่ไหนดี	81.33	
	คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกทั้ง 5 บท ร้อยละ	86.13	
	คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะ ร้อยละ		88.33

ค่าประสิทธิภาพที่สรุปไว้ในตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80 ครบทั้ง 5 บท โดยมีประสิทธิภาพที่วิเคราะห์จากคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกทั้ง 5 บท คือ E1 เท่ากับ 86.13 และประสิทธิภาพที่วิเคราะห์จากคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะ คือ E2 เท่ากับ 88.33 ซึ่งจากค่าประสิทธิภาพข้างต้นเหล่านี้ แสดงว่าแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้เป็นการเรียนการสอนเพื่อฝึกและพัฒนาทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยของผู้เรียนชาวต่างชาติได้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย โดยมีจุดมุ่งหมาย 3 ประการคือ เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และประการสุดท้าย เพื่อพัฒนาทักษะในการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นของผู้เรียนชาวต่างชาติ การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นที่มีประสิทธิภาพสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย และเพื่อเป็นแนวทางในการสอนคำศัพท์ภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการฟังของผู้เรียนชาวต่างชาติได้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือผู้เรียนชาวต่างชาติที่เพิ่งเริ่มเรียนภาษาไทยในระดับชั้นเกรด 6 โรงเรียนประชาคมนานาชาติ ปีการศึกษา 2555 ซึ่งคัดเลือกโดยครูผู้สอน โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากลำดับคะแนนต่ำสุดขึ้นมาจำนวน 10 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองคือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โดยใช้เวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ รวมทั้งหมด 6 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย จำนวน 5 บท ได้แก่ 1) ห้องเรียนของฉัน 2) ไปซื้อของกันเถอะ 3) รับประทานและดื่มอะไรดี 4) มาแต่งตัวกันเถอะ 5) ไปที่ไหนดี และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยเริ่มจากศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะการฟังและสื่อมัลติมีเดีย กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นจึงสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย นำเสนอแบบฝึกทักษะการฟังต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา หลังจากนั้น จึงนำไปปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกทักษะการฟังตามคำแนะนำและนำไปทดลองใช้กับผู้เรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน ซึ่งมีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เพื่อหาประสิทธิภาพ E1/E2 ของแบบฝึกทักษะการฟังแล้ว จึงปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกทักษะการฟังในส่วนที่มีประสิทธิภาพไม่ผ่านเกณฑ์ 80/80 หลังจากนั้น นำแบบฝึกทักษะการฟังไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง แล้ววิเคราะห์ผลการทดลองโดยใช้สูตรคำนวณประสิทธิภาพ E1/E2 เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการฟังที่สร้างขึ้นตาม

เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผล อภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะในประเด็นที่เกี่ยวข้องดังนี้

สรุปผล

จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย จำนวน 5 บท เป็นเนื้อหาคำศัพท์ที่ใกล้ตัวและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน เมื่อทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างและวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ E1/E2 ของแบบฝึกทักษะการฟัง พบว่าแบบฝึกทักษะการฟังมีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการทำกิจกรรม หรือ E1 แต่ละบทอยู่ในช่วงร้อยละ 81.33 – 90.67 คิดเป็นค่าเฉลี่ยเท่ากับ 86.13 โดยมีค่าประสิทธิภาพแยกตามบทดังต่อไปนี้

แบบฝึกที่ 1 ห้องเรียนของฉัน	มีประสิทธิภาพร้อยละ	90.67
แบบฝึกที่ 2 ไปซื้อของกันเถอะ	มีประสิทธิภาพร้อยละ	86.67
แบบฝึกที่ 3 รับประทานและดื่มอะไรดี	มีประสิทธิภาพร้อยละ	83.33
แบบฝึกที่ 4 มาแต่งตัวกันเถอะ	มีประสิทธิภาพร้อยละ	88.67
แบบฝึกที่ 5 ไปที่ไหนดี	มีประสิทธิภาพร้อยละ	81.33

ส่วนประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ที่วัดจากการทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกทักษะการฟัง หรือ E2 มีค่าเท่ากับ 88.33 ดังนั้น แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจึงมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.13 / 88.33 ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ 80/80 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะใช้เป็นแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติได้ ซึ่งแบบฝึกทักษะการฟังนี้จะช่วยพัฒนาทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยของผู้เรียนและเพิ่มพูนวงศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน

อภิปรายผล

ในการทดลองใช้แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และใช้สูตรคำนวณประสิทธิภาพ E1/E2 เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 สามารถนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทดลองใช้แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย ผลปรากฏว่าค่าประสิทธิภาพ E1 และ E2 คือ 86.13

และ 88.33 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ตามที่กำหนดไว้ แสดงว่าแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย มีประสิทธิภาพ ทำให้ทักษะการฟังของผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามวัตถุประสงค์ คือสามารถจำคำศัพท์ในแบบฝึกทักษะและเข้าใจความหมายของคำศัพท์ได้ นอกจากนั้นผู้เรียนยังสามารถฝึกฟังตัวอย่างประโยคที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์นั้น และสามารถฝึกพูดเพื่อใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

2. แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย มีค่าประสิทธิภาพ E2 เท่ากับ 88.33 ซึ่งมากกว่าค่าประสิทธิภาพ E1 ที่มีค่าเท่ากับ 86.13 ทั้งนี้เนื่องจากการทำแบบฝึกในแต่ละบทนั้น ผู้เรียนใช้เวลาในการฟังคำศัพท์และฝึกฝนไม่มากเท่าที่ควร เพราะมักจะรีบเร่งเข้าไปทำแบบฝึกในแต่ละบทให้เสร็จโดยเร็ว ในขณะที่ผู้สอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าไปทำแบบฝึกหลายๆ ครั้งเพื่อเป็นการทบทวนคำศัพท์ ก่อนที่จะทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ท้ายแบบฝึกทักษะ ผู้เรียนจึงมีโอกาสในการฝึกฝนและเรียนรู้ข้อผิดพลาด ประกอบกับคำศัพท์ที่เลือกมานั้นเป็นสิ่งที่ผู้เรียนคุ้นเคยและใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นในการวิจัยนี้ เมื่อผู้เรียนมีเวลาที่จะฝึกฝนการฟังและฝึกฝนการพูดออกเสียงตามจนเกิดความมั่นใจมากยิ่งขึ้น จึงเป็นผลให้การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ได้ผลค่าประสิทธิภาพ E2 ที่ดีและมีค่ามากกว่าค่าประสิทธิภาพ E1

3. จากการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพ E1 ของแต่ละบท จะเห็นได้ว่าบทที่ 1 และบทที่ 4 มีค่าประสิทธิภาพ E1 สูงกว่าบทอื่นๆ เนื่องจากคำศัพท์ของบทที่ 1 เป็นคำศัพท์ที่ใกล้ตัวผู้เรียน และผู้เรียนมักจะได้อินคำศัพท์เหล่านี้ในห้องเรียนอยู่บ่อยๆ จึงมีความคุ้นเคยกับคำศัพท์และสามารถเข้าใจความหมายได้ง่าย ส่วนบทที่ 4 นั้น เป็นคำศัพท์เกี่ยวกับเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ ซึ่งผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงจึงให้ความสนใจต่อเรื่องเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับเป็นพิเศษ ทำให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้คำศัพท์ของบทนี้ ส่วนค่าประสิทธิภาพ E1 ของบทที่ 3 นั้นไม่สูงมากนัก เกิดจากเนื้อหาของบทที่ 3 เป็นเรื่องอาหารและเครื่องดื่มซึ่งมีหลากหลายชนิด ยากแก่การจดจำ เป็นสาเหตุทำให้เกิดความสับสน เมื่อทำแบบทดสอบจึงเลือกคำตอบผิดพลาดมากกว่าการทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรม สำหรับบทที่ 5 ที่มีค่าประสิทธิภาพ E1 ต่ำกว่าบทอื่นๆ นั้น ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เรียนถึงสาเหตุ ซึ่งผู้เรียนให้ความคิดเห็นว่าคำศัพท์ของบทนี้ยาว ทำให้ฟังยากกว่าบทอื่นๆ

4. แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่ตื่นตัวกับเกมฝึกทักษะและมีความกระตือรือร้นที่จะฝึกฝนตอนนอกห้องเรียน แบบฝึกทักษะการฟังนี้ถือว่าเป็นรูปแบบใหม่ในการใช้ฝึกฝนการฟังภาษาไทย เนื่องจากเป็นสื่อมัลติมีเดียที่ประกอบไปด้วยข้อความตัวอักษร ภาพเคลื่อนไหว ภาพนิ่ง และเสียง ประกอบกับเกมที่ใช้ฝึกทักษะมีรูปแบบที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้คำศัพท์มากยิ่งขึ้น และเมื่อผู้เรียนทำแบบฝึกหัดจะมีผลคะแนนเป็นข้อมูล

ย้อนกลับทำให้ผู้เรียนสามารถทราบผลคะแนนได้ทันที นอกจากนี้ผู้เรียนสามารถกดปุ่มฟังเสียงและทำแบบฝึกหัดได้บ่อยครั้งตามที่ต้องการ ในแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนี้ แบบฝึกทักษะจะเริ่มจากการฝึกฝนคำศัพท์ที่ง่ายไปจนถึงคำศัพท์ที่ยากขึ้น ซึ่งผู้เรียนจะสามารถสะสมคำศัพท์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และพัฒนาการฟังคำศัพท์ที่ยากขึ้นได้

5. แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดียนี้ ช่วยเพิ่มสื่อการเรียนการสอนโดยเฉพาะสื่อคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่ใช้พัฒนาทักษะการฟังของผู้เรียนชาวต่างชาติ เนื่องจากที่ผ่านมายังขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนประเภทนี้ ดังนั้น การนำสื่อมัลติมีเดียมาใช้ในการเรียนการสอนมีประโยชน์ต่อผู้เรียนคือ ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ฝึกฝนได้ด้วยตนเอง โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ ผู้เรียนสามารถเลือกบทเรียนใดก่อนหลังก็ได้ตามความสนใจหรือความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสามารถวัดและประเมินผลการฝึกทักษะได้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติในระดับต่างๆ
2. ควรวิจัยการฟังในลักษณะต่างๆ เช่น บทสนทนา เรื่องสั้น สารคดี
3. ควรศึกษาและวิจัยปัญหาของผู้เรียนในการใช้สื่อมัลติมีเดียในการเรียนการสอน และศึกษาวิธีแก้ไขปัญหานั้นเพื่อนำไปปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น
4. ควรวิจัยเชิงสำรวจแบบสอบถามความต้องการของผู้เรียนและผู้สอนเรื่องการใช้สื่อต่างๆ ที่สามารถพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2535). *ปัญหาและกลวิธีการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์. (2524). *การสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. (2541). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สามัคคีสาร (ดอกหญ้า).
- ครรรชิต มาลัยวงศ์. (2536). *ก้าวไกลไปกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับปรับปรุง)*. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ: กองบริการสื่อสารสนเทศ NECTEC.
- จิรวรรณ สุวรรณเนตร . (2543). *การพัฒนาคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเรื่อง จังหวัดสมุทรสงคราม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จุฑารัตน์ เจริญสินธุ์. (2541). *การใช้แบบฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชูศรี พันธุ์ทอง. (2546). *สถิติเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ดวงเดือน แสงชัย. (2533). *การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง และคณะ. (2545). *ผลของการใช้การเรียนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) กระบวนวิชาภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดเห็นของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา*. งานวิจัย. เชียงใหม่: สำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทวีศักดิ์ กาญจนสุวรรณ. (2546). *Multimedia ฉบับพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: เคทีพี คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์
- ทักษิณา สอนานนท์. (2540). *พจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์ พิมพ์ครั้งที่ 2*. กรุงเทพฯ: วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น
- ทัศนวัลย์ เนียมบุบผา. (2551). *แบบฝึกทักษะการเขียนสละรูปและเปลี่ยนรูปในภาษาไทยสำหรับนักเรียนชาวต่างประเทศ*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธัญญา ตันติขวลิต. (2541). *การสร้างบทเรียนมัลติมีเดียคอมพิวเตอร์ เรื่อง กาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ:

- บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรพงษ์ อินทร์พันธุ์. (2534). การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับนักเรียนเรียนซ้ำในวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- นราวัลย์ พูลพิพัฒน์. (2529). ปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา. ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นที นิยม. (2527). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพญาไท. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา ฤทธิโยธี. (2520). เอกสารเผยแพร่ความรู้ทางภาษาไทย. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- นิพนธ์ สุขปรัดดี. (2532). คอมพิวเตอร์และพฤติกรรมการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา. 19-26 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- บุญยาพร ชูนากุล. (2543). การพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึก. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิชาการศึกษาศาสตร์ ปีที่ 1. ฉบับที่ 4 (ก.ย.-ธ.ค.). 101-109.
- บุปผชาติ ทัพพิกรณ. (2538). มัลติมีเดียปฏิสัมพันธ์ วารสาร สสวท. ปีที่ 23 ฉบับที่ 90: 25-35 กรกฎาคม-กันยายน.
- บุษกร เลิศวีระศิริกุล. (2550). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการใช้ห้องสมุดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บำรุง ไตรรัตน์. (2524). วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประพนธ์ จำยเจริญ. (2536). รายงานการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่สอน โดยใช้แบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นกับแบบฝึกหัดในแบบเรียน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรทิพย์ บุษวานุวงศ์. (2523). การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังวิชาภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- พัชรินทร์ เออชูชื่น. (2540). การศึกษาความสามารถทางการฟังของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้

- ยิในระดับก่อนวัยเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะโดยใช้เกม.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- พัลลภ พิริยะสุวรรณศ์. (2541, ตุลาคม-ธันวาคม). มัลติมีเดียเพื่อการเรียนการสอน. พัฒนาเทคนิค
การศึกษา. 11(28): 9-15.
- มัทนา มณีกุล. (2529). การหาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถวิสัยในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
จากการทดสอบโดยตรงและโดยอ้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตท้องที่การศึกษา
2 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- یین ภู่วรรณ. (2531, มิถุนายน-กรกฎาคม). เทคโนโลยีมัลติมีเดีย, ส่งเสริมเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ:
159-163.
- ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, ม.ป.ป.
- ล้วน สายยศ; และ อังคณา สายยศ. (2540). สถิติวิทยาทางการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณาด พ่วงสุวรรณ. (2518). การสร้างแบบฝึกการผันวรรณยุกต์สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณพร ศิลาขาว. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกหัดที่มีเกมและไม่มีเกม
ประกอบการสอน. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2538.
- วีรี เกียรติกุล. (2530). การเปรียบเทียบความสามารถในการฟังของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกทักษะโดย
ใช้เกมและแบบฝึก. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรีย์ ขำวิจิตร. (2542). แบบฝึกการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. (การประถมศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิชาญ ใจเถิง. (2543). ผลการใช้มัลติมีเดียสอนทักษะปฏิบัติเรื่อง การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย
การสอนเบื้องต้นสำหรับครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.
(เทคโนโลยีการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่าย
เอกสาร.
- วุฒิชัย ประสารสอย. (2543). บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนวัตกรรมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: ห้าง
หุ้นส่วนจำกัด วี.เจ. พรินติ้ง.
- ศศิธร ชันติธรางกุล. (2530). พัฒนาการของความสามารถในการฟังและความสามารถในการอ่าน

- ของนักเรียนระดับประถม. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิธร สุทธิแพทย. (2517). แบบฝึกหัดสำหรับสอนเรื่องวลีในวิชาภาษาไทยระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริกุล ว่องจิตวิมล. (2525). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประชาบาลที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อัดสำเนา.
- สุจิตรา ศรีนวล. (2526). การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุจีรา สิทธิศาสตร์. (2553). การพัฒนาทักษะการฟังภาษาไทยขั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศโดยใช้บทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่าย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2530). การสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุไร พงษ์ทองเจริญ. (2525). วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุไร พงษ์ทองเจริญ. (2526). วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ประมวลศิลป์.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2531). การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพฯ: ประจักษ์พริ้นติ้ง.
- อนงค์ศิริ วิชาลัย. (2536). ผลการใช้ตำราพื้นบ้านล้านนาเพื่อพัฒนาความเข้าใจการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ฝ่ายพัฒนาการนิเทศการศึกษา.
- อัครา บุญทิพย์. (2549). ตลาดภาษาไทยบูม ต่างชาติสนใจเรียน. มติชน, 3 เมษายน 2549: 26
- อัมพร พงษ์ธา. (2518). การวิเคราะห์แบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้เริ่มเรียนชาวต่างประเทศ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อิสรา สารงาม. (2529). การสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา. เชียงใหม่: ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อำนาจ เดชชัยศรี. (2542). นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ: พิสิกส์เซ็นเตอร์.
- Barker, J. F. (1978). *The Effect of Listening Instruction on Listening Test Scores*. Dissertation Abstracts International. 38.

- Brown, Dorothy and Barnard Helen. (1978). *Dictation as a Learning Experience*. Wellington English Language Institute.
- Brown, H.D. (2001). *Teaching by Principles, An Interactive Approach to Language Pedagogy*. New York: Addison Wesley Longman.
- Butts. (1984). *Communicative Approach and Process in Language Teaching*. London: University Press.
- Dibasio, Marie C. (1978). The Relationship of Listening and Reading in Grade Two, Four and Six, Dissertation Abstracts International.
- Doff, Adrian. (1991). *Teach English: A training course for teachers*. 5th ed. Glasgow: Bell & Bain Ltd.
- Green, Babara and other. (1993). *Technology Edge: Guide to Multimedia*. New Riders Publishing New Jersey. U.S.A.
- Greene H. A. and W. T. Petty. (1991). *Developing Language Skills in the Elementary School*. Boston: Silly and Bacon Inc.
- Hatfield, M.M. and G.G Bitter. (1994). *A Multimedia Approach to the Professional Development of Teachers: A Virtual Classroom*. Technology in Professional Development. National Council of Teachers of Mathematics. 102-115.
- Heinich, R. (1989). *Instructional Media and the New Technologies of Instruction*. New York: Macmill.
- Jones, L. & Plass, J. (2002). *Supporting listening comprehension and vocabulary acquisition in French with multimedia annotations*. The Modern Language Journal, 86 (4): 546-561.
- Krashen, Stephen D. (1981). *Second Language Acquisition and Second Language Learning*. Oxford: Pergamon Press.
- Krashen, Stephen D. and Tracy D. Terrell. (1983). *The Natural Approach: Language acquisition in the classroom*. Hayward, CA: Alemany Press.
- Kulik, J.A., & Kulik, C.C. (1989). *Effectiveness of Computer – Based Instruction*. School Library Media Quarterly, 17(13), 156-161.
- Lado, Robert. (1986). *Language Teaching: A Scientific Approach*. New York: McGraw-Hill.
- Lundsteen, Sara W. (1990). *Learning to listen and learning to read*. Perspectives on Talk

- and Learning, 213-225. Edited by S. Hynds and D.J. Rubin. Illinois: National Council of Teachers of English Urbana.
- Mac Ginitie, Walter M. (1961). *Language Development*. Encyclopedia of Education Research 4thed. The McMillan Company.
- Mackey, William. (1965). *Language Teaching Analysis*. Indiana University Press.
- Montgomery, Robert L. (2531). ฟังให้เก่งเป็น 2 เท่า. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- Morse, Christopher. (1982). *A Comparison of an Oral-Aural Method and a Traditional Method of Directed Vocabulary Instruction with Secondary Students*, Dissertation Abstracts. 3939-3940-A.
- Oxford, Rebecca L. (1993). *Research update on teaching L2 listening*. System 21: 205-211.
- Paul Brett. (2000). *Multimedia for listening comprehension: The design of a multimedia-based resource for developing listening skills*. [Online]. Available [http://dx.doi.org/10.1016/0346-251X\(94\)00054-A](http://dx.doi.org/10.1016/0346-251X(94)00054-A) (2010, April 25).
- Penfield and Marasculio. (1972). *Learning to Listening: An Experimental Study*. Education Research. 14: 220-224.
- Reeves, Rachael Joanne. (1969). *A Study of the Relation between Listening Performance and Reading Performance of Sixth Grade Pupils as Measured by Certain Standardized Tests*. Dissertation Abstracts International. 29 (5) : 4196A.
- Rivers, M. Wilga and Mary S. Temperley. (1978). *A Practical Guide to the Teaching of English As a Second or Foreign Language*. London: Oxford University Press.
- Rubin, Dorothy. (1975). *Teaching Elementary Language Arts*. New York: Holt-Rhinehart and Winston.
- Stolurow, L.M. (1971). *Computer-Aided Instruction*. The Encyclopedia of Education. Vol. 2 p. 390-400. New York: Macmillan & Free Press.
- Zappolo, C. (1981). *A graded listening comprehension program*. In English Teaching Forum, 18 (1981, November 31).
- Zinn. K.L. (1976). *Computer-Assisted Instruction (CAI)*. Encyclopedia of Computer Science. Hoboken: John W & Sons, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับ
ผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย

ที่ ศธ 0519.12/๐๙๙๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 กุมภาพันธ์ 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ศศิธร มัตซึโมโตะ

เนื่องด้วย นางกุลธิดา สุวรรณพานิช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “แบบฝึกทักษะ
การฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
จินตนา พุทธเมตตา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจแบบฝึกทักษะ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางกุลธิดา สุวรรณพานิช และ
ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒน์กุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท 086-979-2544

ที่ ศธ 0519.12/๐๑๑๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 กุมภาพันธ์ 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ธีรพันธุ์ ศิริชัย

เนื่องด้วย นางกุลธิดา สุวรรณพานิช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “แบบฝึกทักษะ การฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จินตนา พุทธเมตะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบฝึกทักษะ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางกุลธิดา สุวรรณพานิช และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 086-979-2544

ที่ ศธ 0519.12/๐๙๙๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 กุมภาพันธ์ 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ศิวพร กสิกิจวรกุล

เนื่องด้วย นางกุลธิดา สุวรรณพานิช นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “แบบฝึกทักษะ
การฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
จินตนา พุทธเมตตา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจแบบฝึกทักษะ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางกุลธิดา สุวรรณพานิช และ
ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 086-979-2544

แบบประเมินคุณภาพสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาไทยเบื้องต้นสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
โดยใช้สื่อมัลติมีเดีย

คำชี้แจง: โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาเกณฑ์
 ความเหมาะสมดังนี้

5 = มากที่สุด

4 = มาก

3 = ปานกลาง

2 = น้อย

1 = น้อยที่สุด

เรื่องที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. เนื้อหาและการนำเสนอ					
1.1 เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์					
1.2 เนื้อหาถูกต้องเหมาะสม					
1.3 เนื้อหามีประโยชน์ต่อผู้เรียน					
1.4 ระดับความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน					
1.5 ความชัดเจนของการอธิบายเนื้อหา					
1.6 เกมและแบบทดสอบ					
2. ภาพประกอบ					
2.1 ความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปภาพที่ใช้ประกอบเนื้อหา					
2.2 ความชัดเจนของรูปภาพ					
3. เสียงประกอบ					
3.1 ความชัดเจนของเสียง					
3.2 ความถูกต้องของเสียงกับเนื้อหา					
3.3 ความเหมาะสมของเสียงผู้บรรยาย					

4. การใช้สีและตัวอักษร					
4.1 ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร					
4.2 ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร					
4.3 ความเหมาะสมของสีตัวอักษร					
4.4 ความเหมาะสมของการเลือกใช้สีตัวอักษร และพื้นหลัง					
4.5 ความเหมาะสมในการจัดวางตำแหน่งปุ่ม เสียงและตัวอักษร					
5. การใช้งาน					
5.1 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกบทเรียนได้ตามต้องการ					
5.2 ปุ่มที่ใช้ในการเลือกหน้าถัดไปเห็นได้ชัดเจนและ สื่อความหมายได้					
5.3 ความเหมาะสมของการใช้โปรแกรมในสื่อ มัลติมีเดีย					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่

ภาคผนวก ข

แผนการสอนสำหรับชุดแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์
คู่มือการใช้แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์
แบบบันทึกคะแนนของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์

แผนการสอนสำหรับชุดแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์

วิชาภาษาไทย

คาบละ 70 นาที ระยะเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน

.....

1. สาระสำคัญ

การฝึกทักษะการฟังคำศัพท์เบื้องต้นนั้นถือว่ามีคามจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อผู้เริ่มเรียนภาษาไทย เนื่องจากคำศัพท์ที่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนและผู้เรียนสามารถฟังคำศัพท์และพัฒนาการสื่อสารในระดับต่อไปได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 จุดประสงค์ปลายทาง

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถฟังคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและเข้าใจความหมายของคำศัพท์ได้

2.2 จุดประสงค์นำทาง

เพื่อผู้เรียน

- 1). สามารถฟังคำศัพท์จากบทเรียนทั้ง 5 บท และสามารถบอกความหมายของคำศัพท์ได้
- 2). สามารถฝึกพูดออกเสียงตามคำศัพท์ได้
- 3). สามารถฟังประโยคตัวอย่างและเข้าใจความหมายได้

3. เนื้อหาสาระ

- 3.1 บทที่ 1 ห้องเรียนของฉัน
- 3.2 บทที่ 2 ไปซื้อของกันเถอะ
- 3.3 บทที่ 3 รับประทานและดื่มอะไรดี
- 3.4 บทที่ 4 มาแต่งตัวกันเถอะ
- 3.5 บทที่ 5 ไปที่ไหนดี

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ขึ้นหัวข้อบนกระดาน และให้นักเรียนช่วยกันบอกคำศัพท์ที่ตนเองรู้เกี่ยวกับหัวข้อนั้นๆ

ขั้นสอน

- 1). แจกคู่มือพร้อมทั้งซีดี และอธิบายการใช้แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์ให้กับนักเรียน
- 2). แสดงตัวอย่างการใช้สื่อมัลติมีเดียบนจอภาพและอธิบายขั้นตอนต่างๆ ของแบบฝึก
- 3). ให้นักเรียนใช้แบบฝึกทักษะการฟังโดยเริ่มจากบทที่ 1
- 4). นักเรียนจะฝึกฟังคำศัพท์และทำแบบฝึกหัดท้ายบท
- 5). นักเรียนสามารถนำแบบฝึกไปฝึกต่อที่บ้านได้
- 6). เมื่อทำแบบฝึกจนเสร็จบทที่ 5 แล้ว ให้ทำแบบทดสอบรวม

ขั้นสรุป

- 1). ให้นักเรียนบอกคำศัพท์ที่ตนเองได้เรียนจากแบบฝึกโดยครูจะถามนักเรียนทีละคน
- 2). ให้นักเรียนสรุปคะแนนของแต่ละแบบฝึกและคะแนนของแบบทดสอบรวม

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 คู่มือการใช้แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์
- 5.2 ซีดีแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์
- 5.3 แบบบันทึกคะแนน

6. การวัดและการประเมินผล

- 6.1 การทำแบบทดสอบท้ายบทของแต่ละบทเรียน
- 6.2 การทำแบบทดสอบรวม

คู่มือการใช้แบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์

1. คลิกปุ่ม “Start”
2. คลิกเพื่อเลือกบทเรียนที่จะฝึก แล้วคลิก “Next”
3. คลิก “Next” เพื่อไปเข้าไปในแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์
4. คลิกบนรูปภาพเพื่อฟังและฝึกพูดตาม ถ้าอยากฟังอีกครั้ง ให้คลิกที่ปุ่มลำโพงที่อยู่มุมซ้ายด้านล่างของหน้าต่าง
5. คลิก “Test” เพื่อทำแบบฝึกหัดจับคู่คำศัพท์กับรูปภาพ
6. เมื่อได้ยินเสียงคำศัพท์ ให้คลิกบนรูปภาพที่ถูกต้องและกดลากรูปนั้นเพื่อนำไปใส่ในช่องสี่เหลี่ยม ถ้าอยากฟังอีกครั้ง ให้คลิกปุ่มลำโพงทางซ้ายของหน้าต่าง
7. เมื่อทำแบบฝึกหัดจับคู่เสร็จแล้วจะมีคำศัพท์ชุดใหม่ขึ้นมาให้ฝึก
8. เมื่อทำแบบฝึกหัดจับคู่คำศัพท์เสร็จแล้วจะมีตัวอย่างประโยคเพื่อให้ฝึกพูดตาม
9. ถึงเวลาทำข้อสอบท้ายบทเพื่อเก็บคะแนน ให้ทำตามคำสั่งในการฟัง และจับคู่รูปภาพกับเสียงและคำศัพท์
10. คะแนนรวมจะปรากฏเมื่อทำสอบเสร็จ
11. เมื่อทำบทที่ 1 เสร็จแล้ว ให้เลือกฝึกบทที่ 2 ต่อไปจนถึงบทที่ 5
12. หลังจากฝึกและทำข้อสอบท้ายบทเสร็จทุกชุดแล้ว ให้คลิกที่ปุ่มแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการฝึก (Post test หรือ Achievement test) เพื่อทำข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นข้อสอบรวมทุกบท

Instructions for the vocabulary exercises.

1. Click the “Start” button.
2. Click on your chosen topic and then click “Next”.
3. Click “Next” to go to the vocabulary practice.
4. Click on the items to listen and repeat. To listen again, click the button in the lower left corner of the window.
5. Click “Test” to complete a matching exercise.
6. When you hear the vocabulary term, click and drag the correct picture into the box.
To hear the vocabulary term again, click the button to the left of the box.
7. After you complete the matching exercise, you will move to the next set of vocabulary.
8. After completing the vocabulary exercises, you will hear examples of the sentences to repeat.
9. Now, take some tests to earn points. Follow the instructions to match pictures, sounds and words.
10. You will see your total points at the end of the tests.
11. Now, choose the new set of vocabulary to study.
12. After you finish all of the sets, click the button to take the achievement test (Post test).

ชื่อ _____

แบบบันทึกคะแนนของแบบฝึกทักษะการฟังคำศัพท์

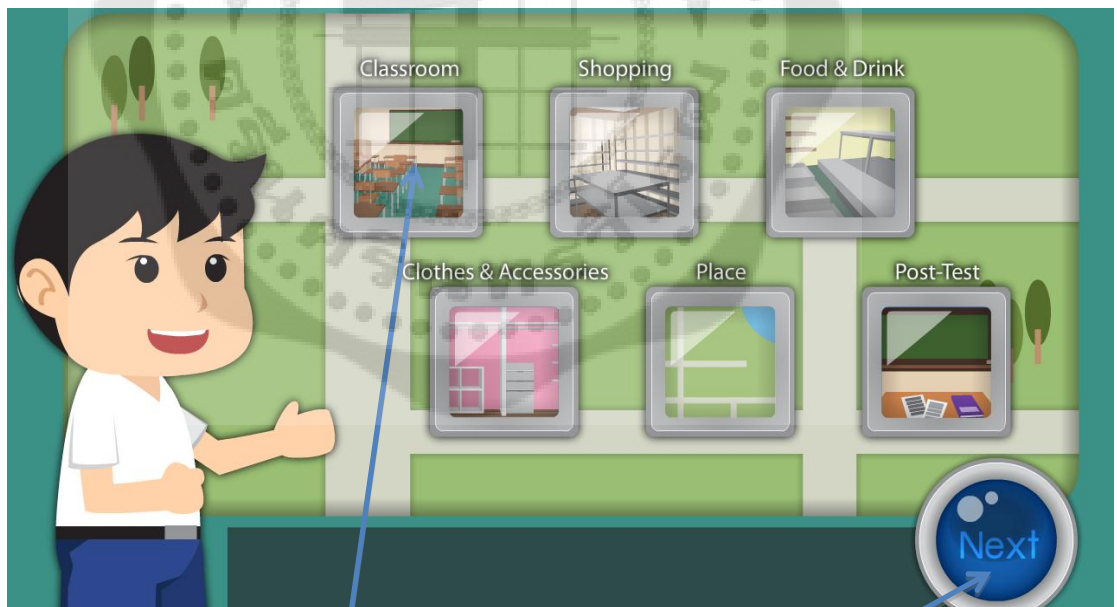
Score Record for the Exercises of Basic Thai Vocabulary Listening Skills

บทเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
บทที่ 1 ห้องเรียนของฉัน Chapter 1 In the classroom	15	
บทที่ 2 ไปซื้อของกันเถอะ Chapter 2 Let's go shopping	15	
บทที่ 3 รับประทานอาหารและดื่มอะไรดี Chapter 3 Food & Drinks	15	
บทที่ 4 มาแต่งตัวกันเถอะ Chapter 4 Clothes & Accessories	15	
บทที่ 5 ไปที่ไหนดี Chapter 5 Where shall we go?	15	
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการฝึก Achievement test	30	

คลิกที่ปุ่ม Start เพื่อเริ่มโปรแกรม

คลิกเลือกบทที่ต้องการฝึก แล้วกดปุ่ม Next

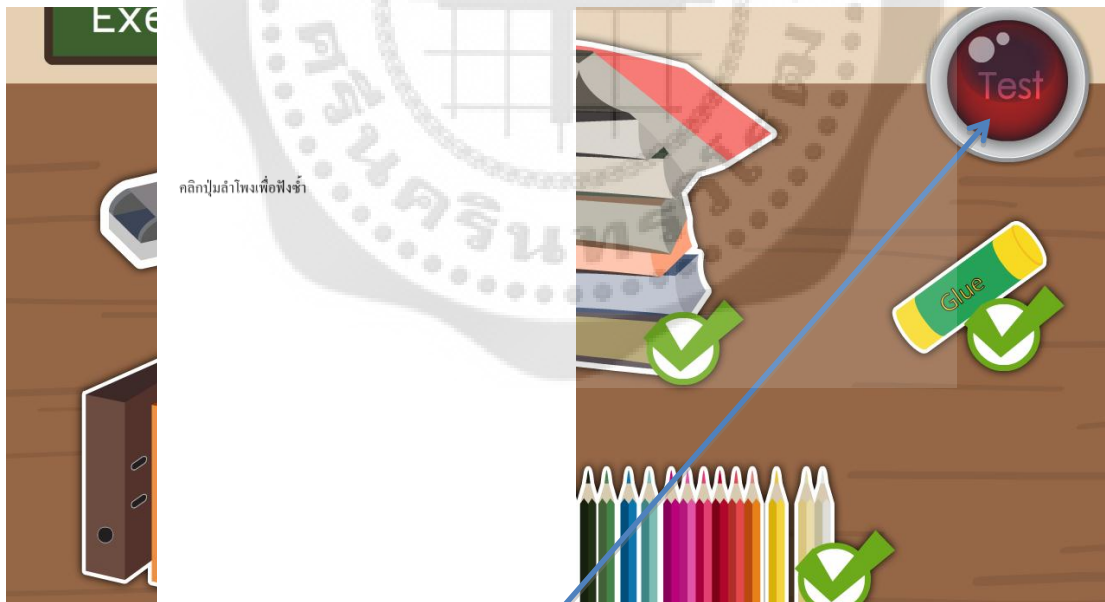
กดปุ่ม Next

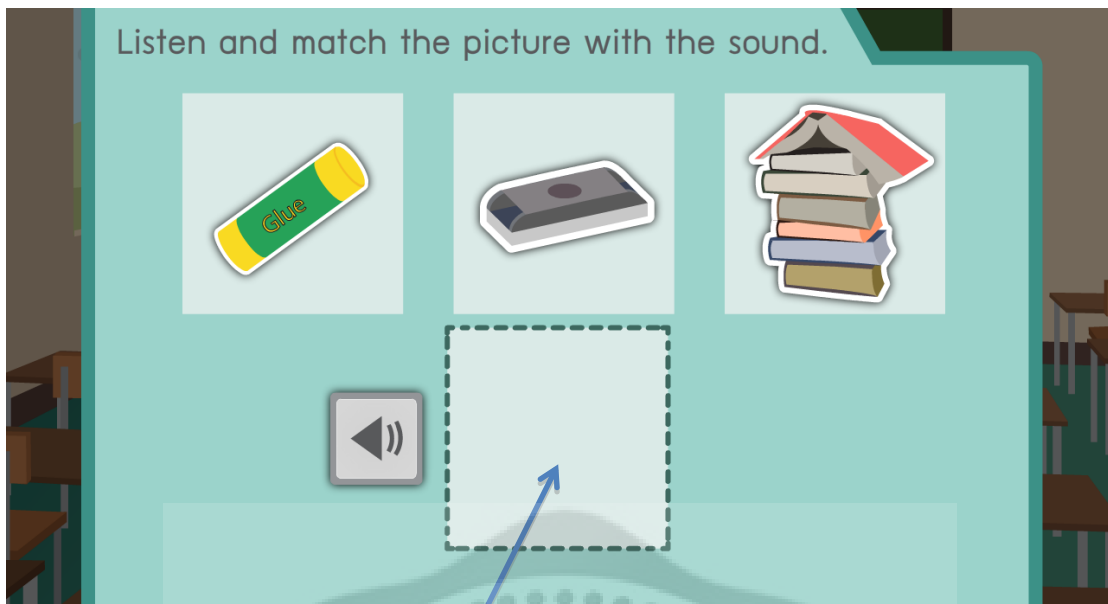
คลิกที่รูปภาพเพื่อเลือกฟังคำศัพท์

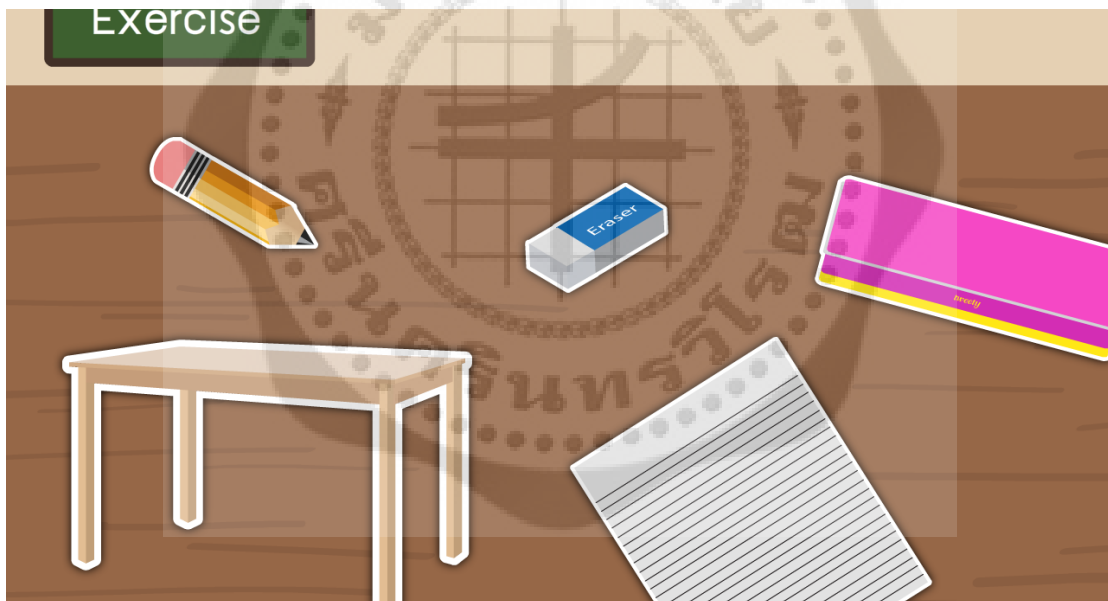
คลิกปุ่มลำโพงเพื่อฟังเสียงอ่านคำศัพท์

เมื่อฟังคำศัพท์ครบทุกคำแล้ว กดปุ่ม Test

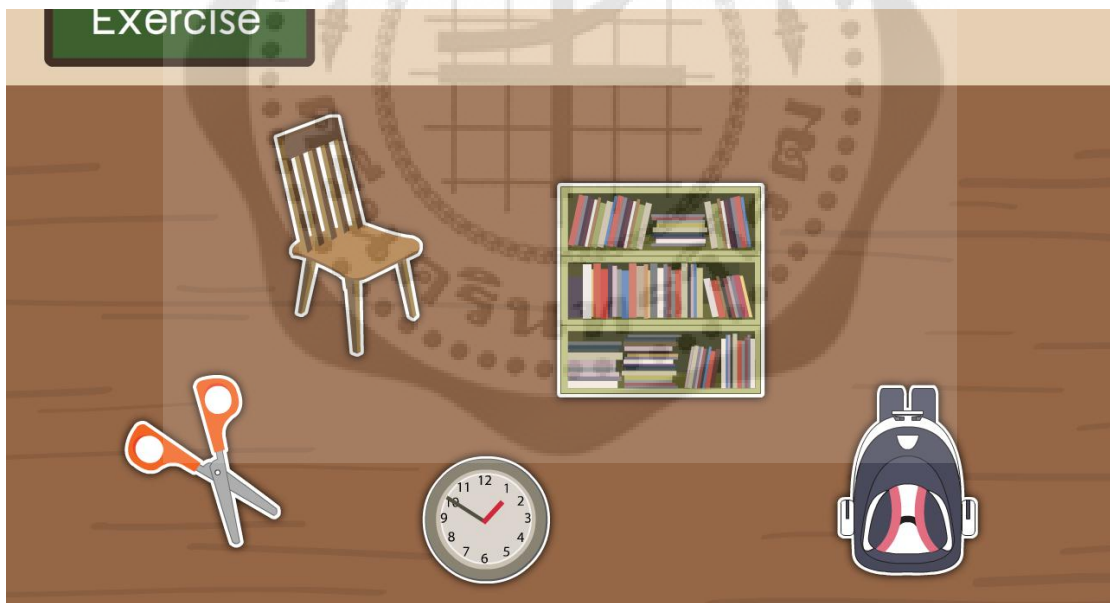
ฟังคำศัพท์ คลิกที่รูปภาพที่ตรงกับเสียง และลากรูปลงมาใส่ในช่อง

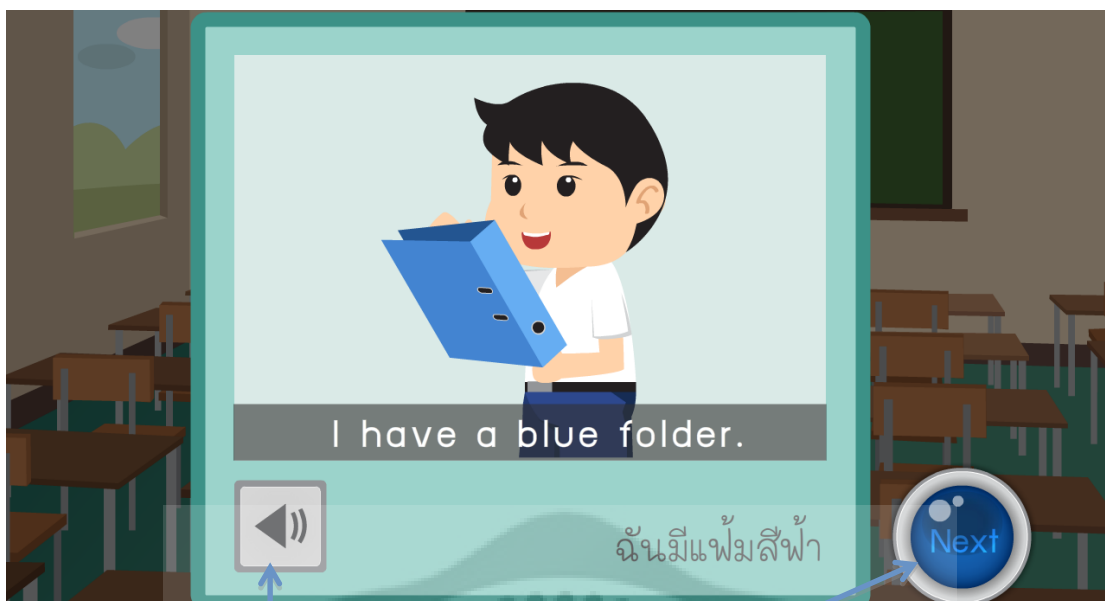
คลิกที่รูปภาพเพื่อฟังคำศัพท์

คลิกที่รูปภาพเพื่อฟังคำศัพท์

คลิกที่รูปภาพเพื่อฟังคำศัพท์

ฟังประโยคตัวอย่างและฝึกพูดตาม กด Next เพื่อฟังประโยคต่อไป

Where is a bin ?

ถังขยะอยู่ที่ไหน

Next

This panel shows a girl with a speech bubble containing a bin icon and a question mark. Below her is the English text 'Where is a bin ?' and the Thai text 'ถังขยะอยู่ที่ไหน'. Navigation buttons for back and next are present.

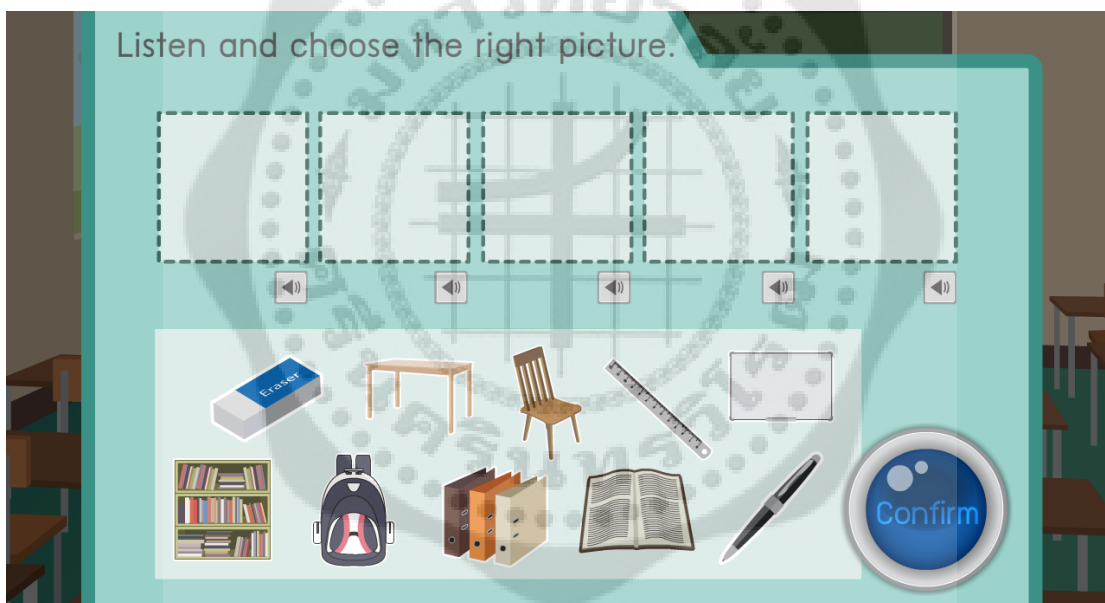
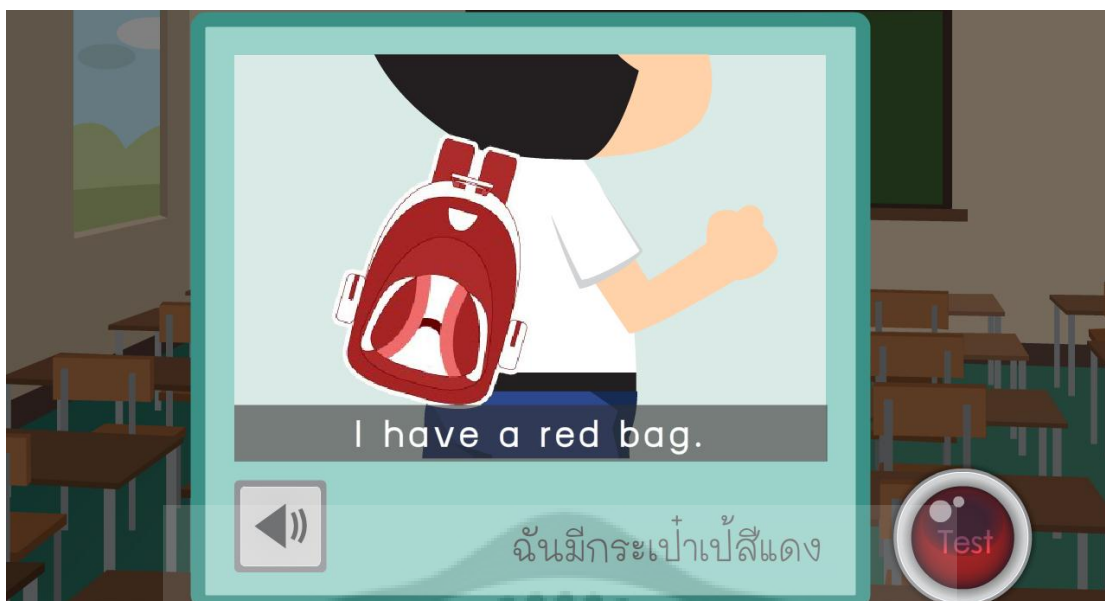

I have five notebooks.

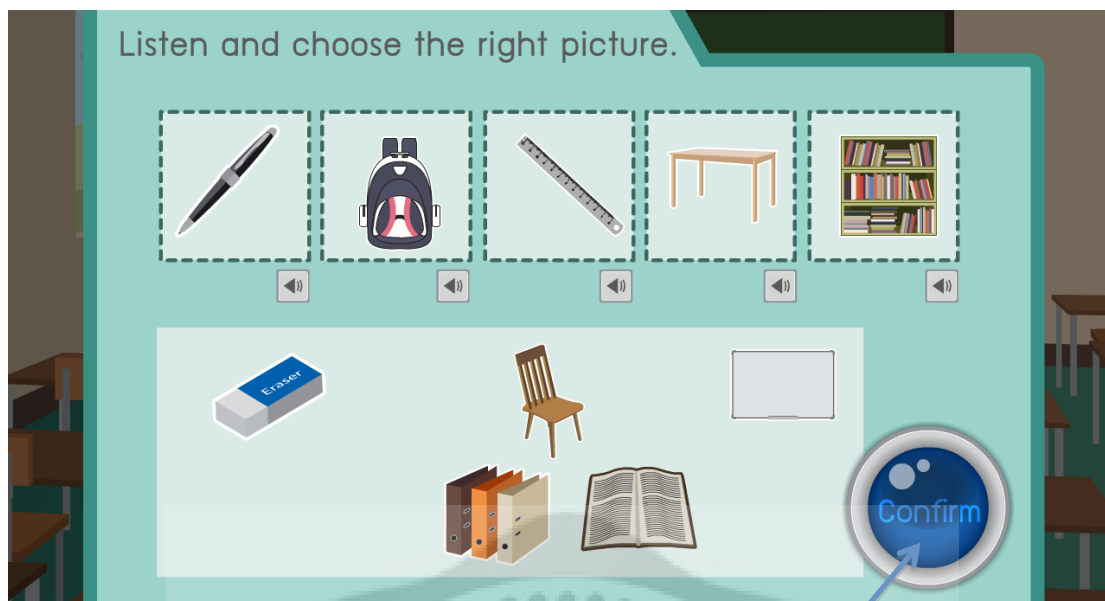
ฉันมีสมุดห้าเล่ม

Next

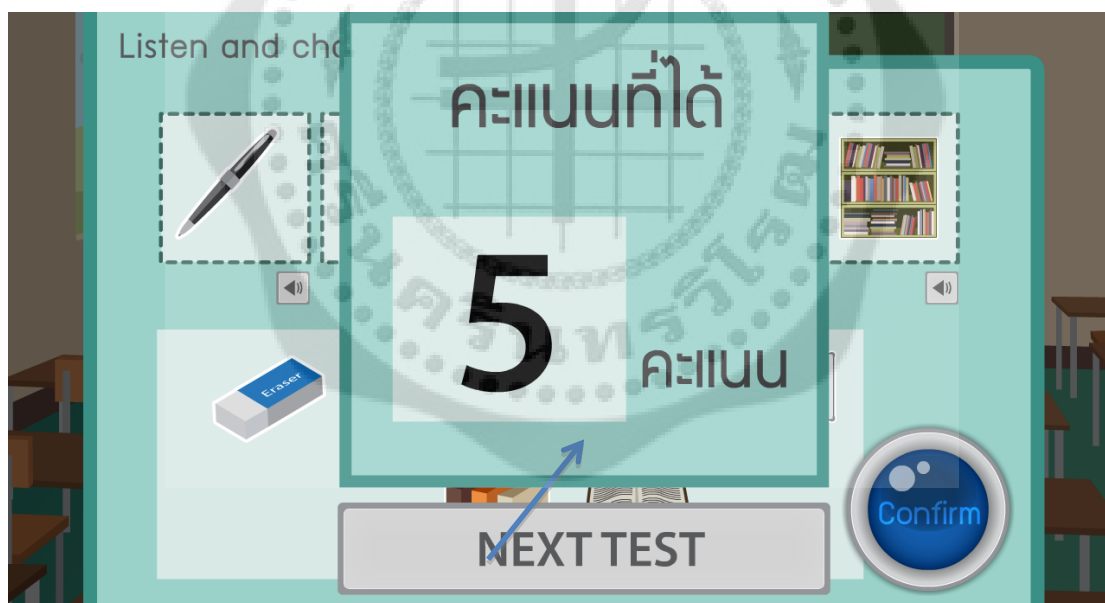
This panel shows a girl with five colorful notebooks (red, purple, green, brown, blue) floating in front of her. Below her is the English text 'I have five notebooks.' and the Thai text 'ฉันมีสมุดห้าเล่ม'. Navigation buttons for back and next are present.

ฟังคำศัพท์และเลือกรูปภาพที่ตรงกับเสียง โดยลากรูปภาพไปใส่ให้ตรงกับช่องเสียง

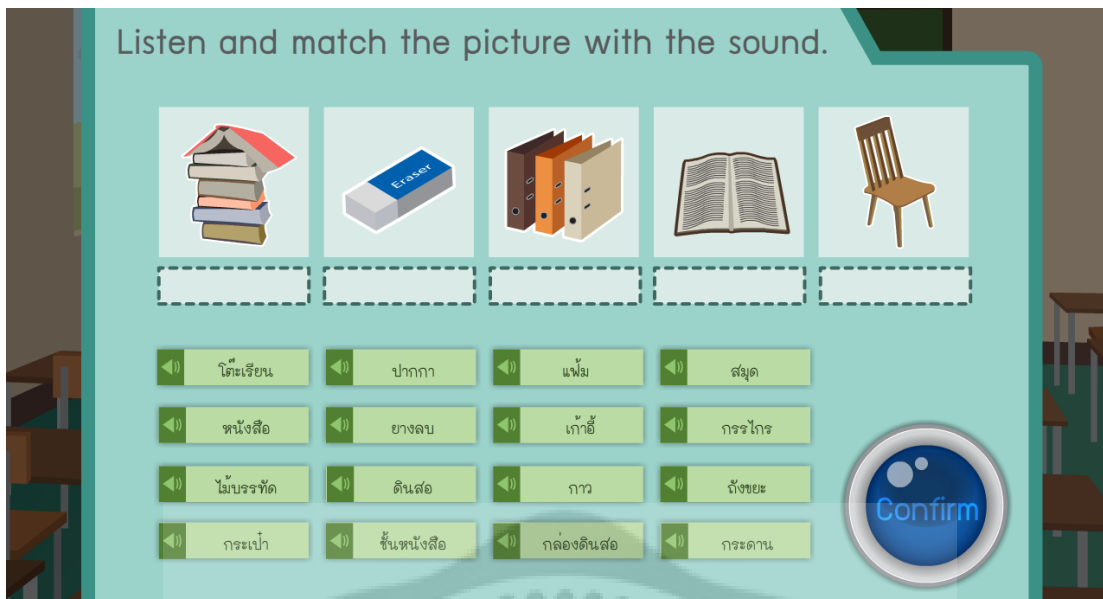

เมื่อเสร็จแล้ว กดปุ่ม Confirm เพื่อยืนยันคำตอบ

คลิกที่ NEXT TEST เพื่อทำแบบทดสอบชุดต่อไป

Listen and match the picture with the sound.

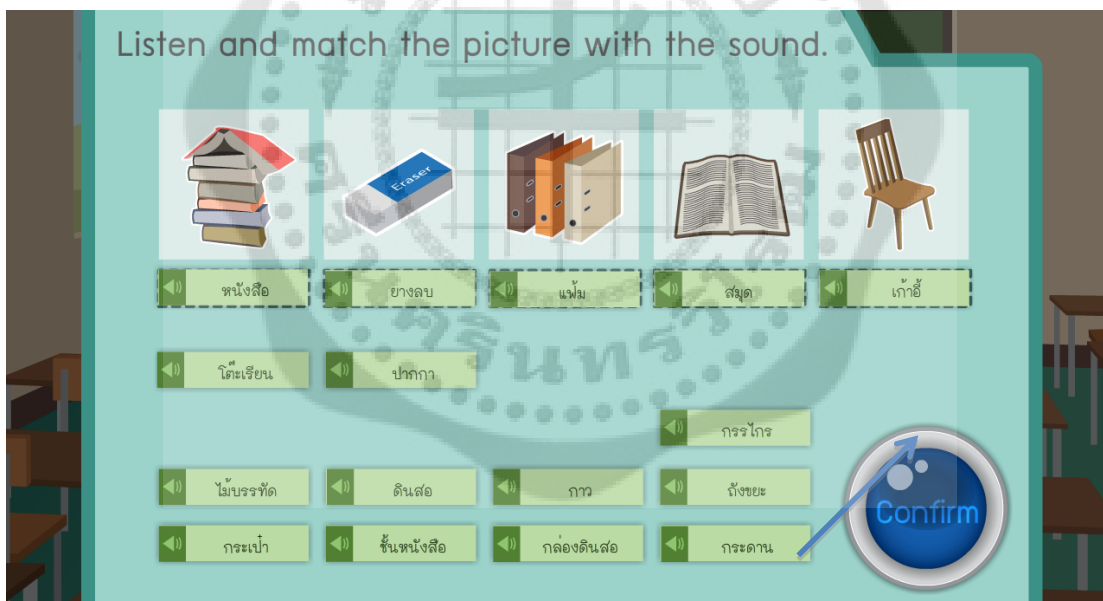

โต๊ะเรียน	ปากกา	แฟ้ม	สมุด
หนังสือ	ยางลบ	เก้าอี้	กระโถ
ไม้บรรทัด	ดินสอ	กาว	ถังขยะ
กระเป๋า	ชั้นหนังสือ	กล่องดินสอ	กระดาน

Confirm

เลือกปุ่มเสียงพร้อมตัวหนังสือภาษาไทย ไปใส่ให้ตรงกับรูปภาพ

Listen and match the picture with the sound.

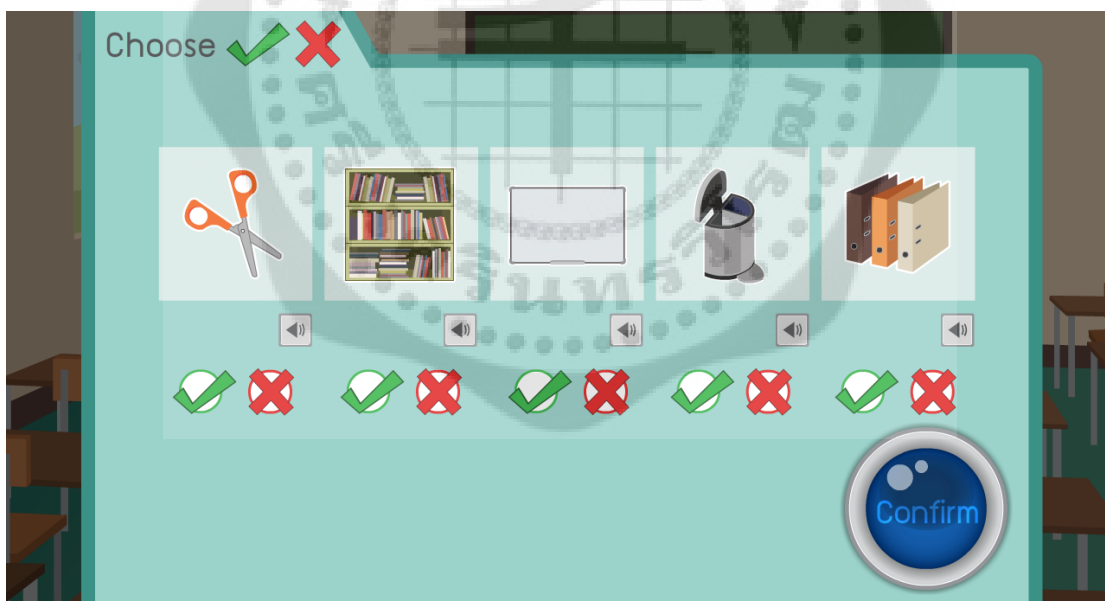
หนังสือ	ยางลบ	แฟ้ม	สมุด	เก้าอี้
โต๊ะเรียน	ปากกา			กระโถ
ไม้บรรทัด	ดินสอ	กาว	ถังขยะ	
กระเป๋า	ชั้นหนังสือ	กล่องดินสอ	กระดาน	

Confirm

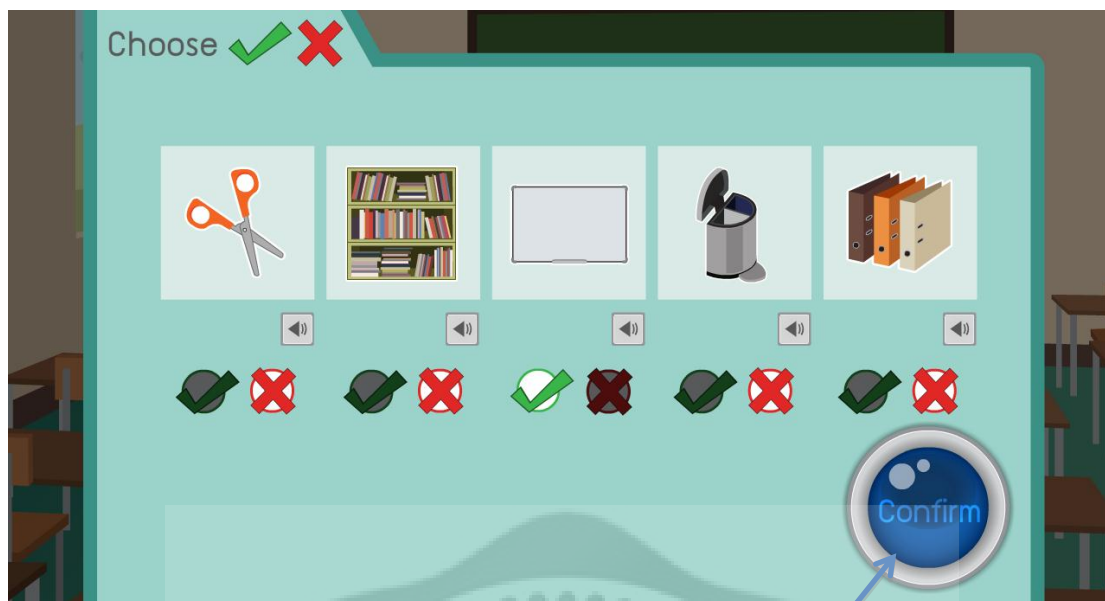
เมื่อเสร็จแล้ว กดปุ่ม Confirm เพื่อยืนยันคำตอบ

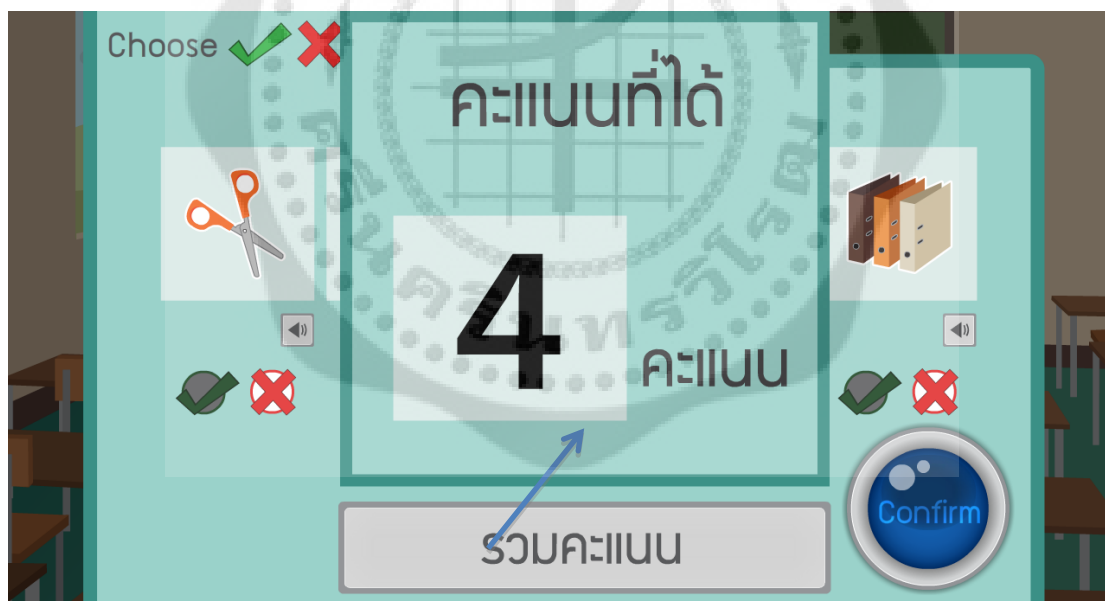
คลิกที่ NEXT TEST เพื่อทำแบบทดสอบชุดต่อไป

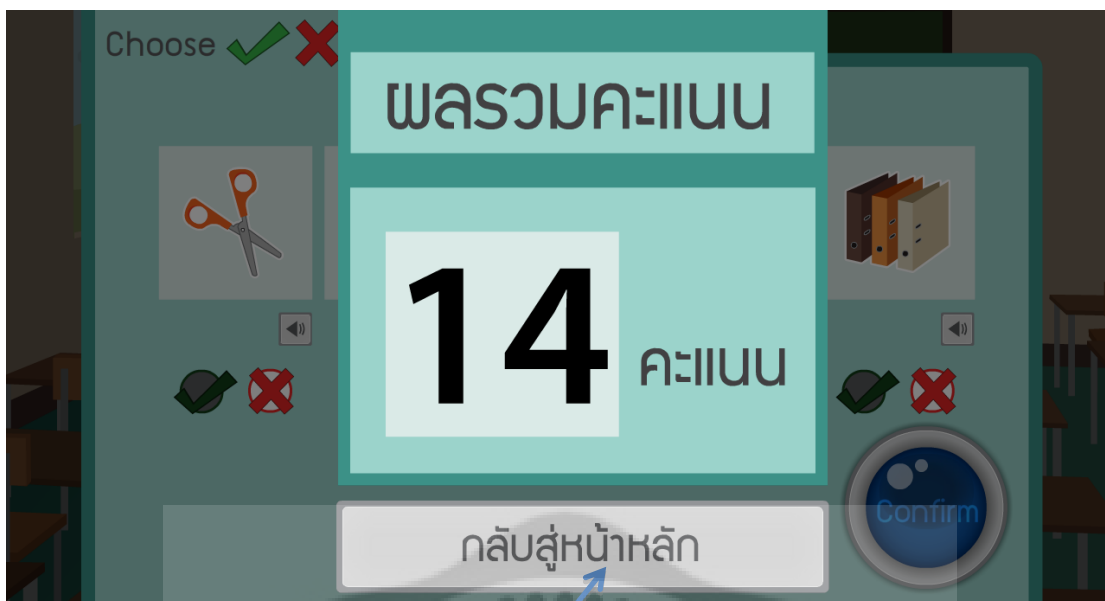
ฟังเสียงกับรูปภาพว่าตรงกันหรือไม่ แล้วเลือกคลิก ✓ หรือ ✕

เมื่อเสร็จแล้ว กดปุ่ม Confirm เพื่อยืนยันคำตอบ

คลิกเพื่อดูผลคะแนนรวมของทั้ง 3 แบบทดสอบ

คลิกเพื่อกลับสู่หน้าหลัก

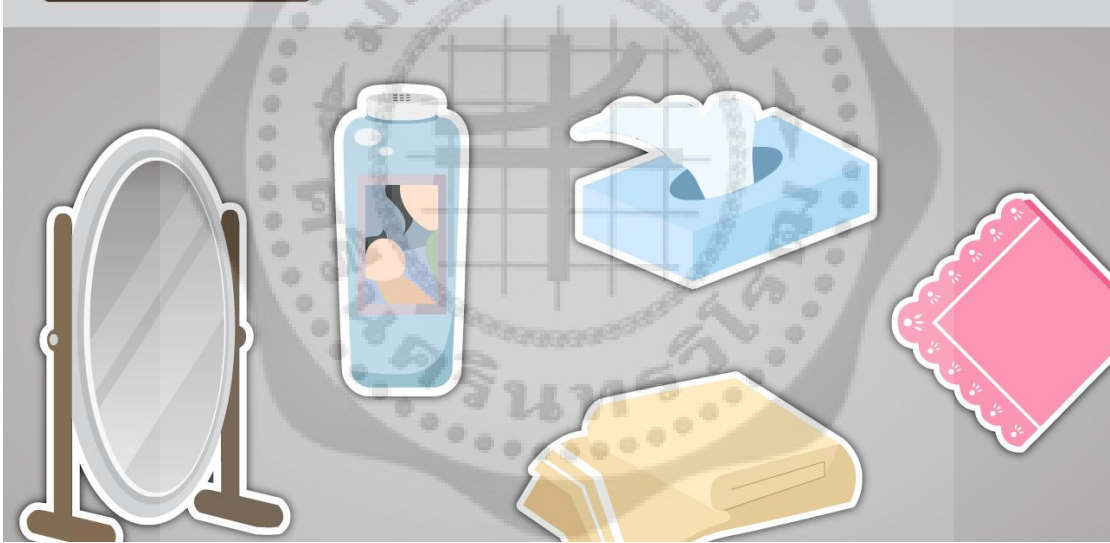

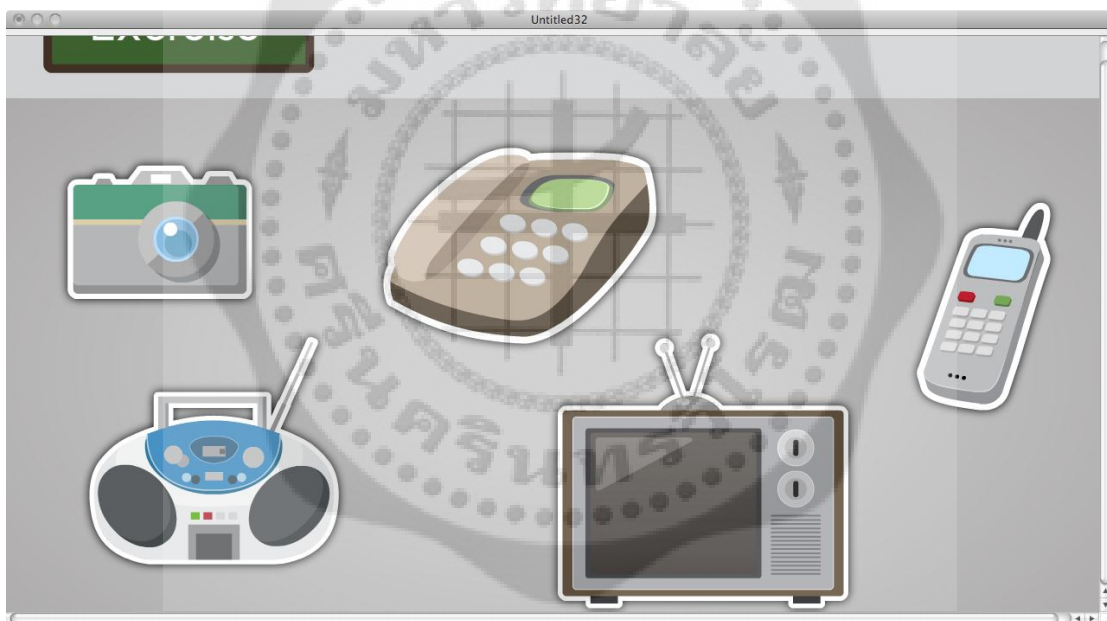
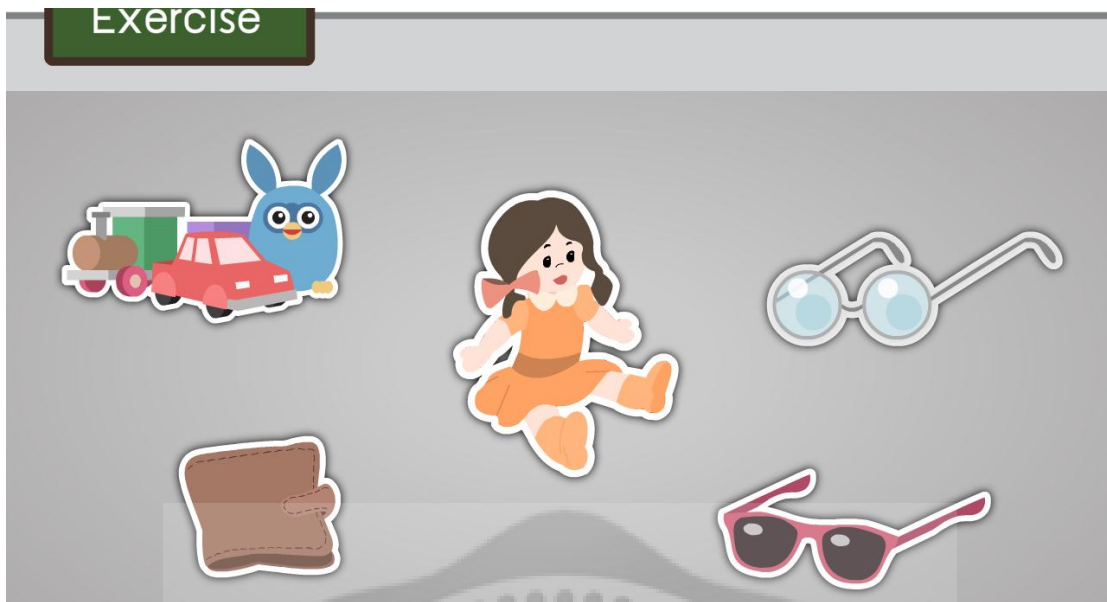
บทที่ 2 ไปซื้อของกันเถอะ

Exercise

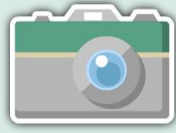

Exercise

Listen and match the picture with the sound.

Please buy a toothbrush for me.

ช่วยซื้อแปรงสีฟันให้หน่อยค่ะ

Please buy a comb for me.

ช่วยซื้อหวีให้หน่อยค่ะ

Next

This panel shows a cartoon boy with short black hair and blue eyes, wearing a white shirt. He is holding a brown comb in his right hand. The background is a light blue square. Below the square is a dark grey bar with the English text 'Please buy a comb for me.' and a Thai subtitle 'ช่วยซื้อหวีให้หน่อยค่ะ'. At the bottom left is a grey square button with a left-pointing arrow and a double vertical bar. At the bottom right is a blue circular button with the word 'Next' in white.

How much is this doll ?

ตุ๊กตาราคาเท่าไรคะ

Next

This panel shows the same cartoon boy holding a small brown doll. A white speech bubble with a black question mark is next to his head. The background is a light blue square. Below the square is a dark grey bar with the English text 'How much is this doll ?' and a Thai subtitle 'ตุ๊กตาราคาเท่าไรคะ'. At the bottom left is a grey square button with a left-pointing arrow and a double vertical bar. At the bottom right is a blue circular button with the word 'Next' in white. A large, faint watermark of a university seal is visible in the background.

Untitled1

How much is the sunglasses?

←) แวนกันแดดราคาเท่าไรคะ

Next

I want to buy this toy.

←) ฉันอยากซื้อของเล่นนี้

Test

Listen and choose the right picture.

Listen and match the picture with the sound.

สบู่	แปรงสีฟัน	ยาสีฟัน	กระดาดขี้อู
ทีวี	ซองเลน	แว่นตา	โทรศัพท์
ตุ๊กตา	แว่นกันแดด	วิทยุ	ผ้าเช็ดตัว
กล้องถ่ายรูป	แป้งฝุ่น	กระจกเงา	ผ้าเช็ดหน้า

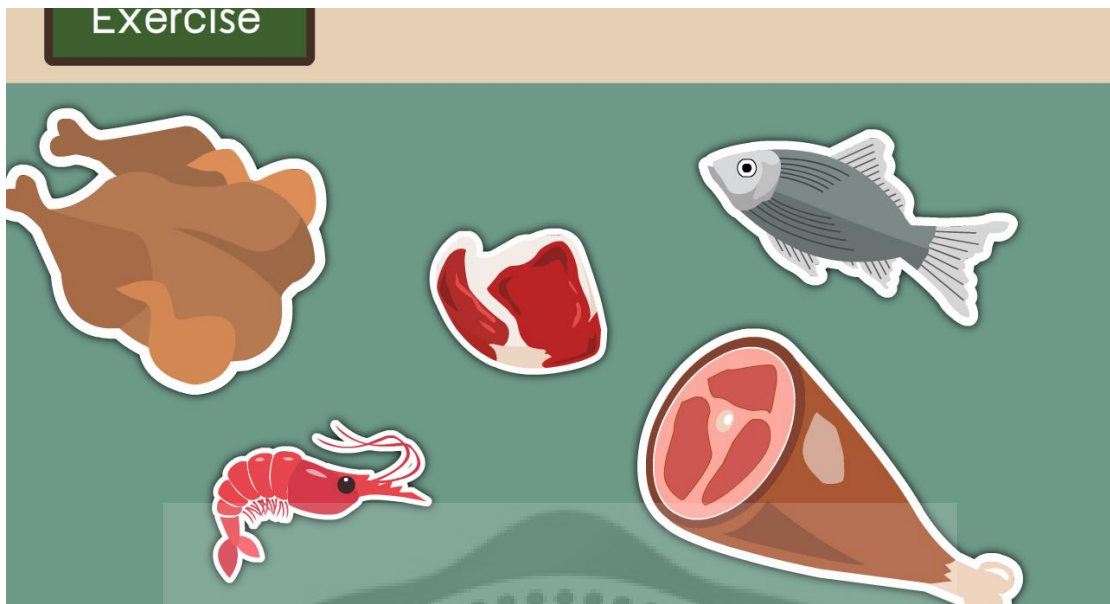
บทที่ 3 รับประทานและดื่มอะไรดี

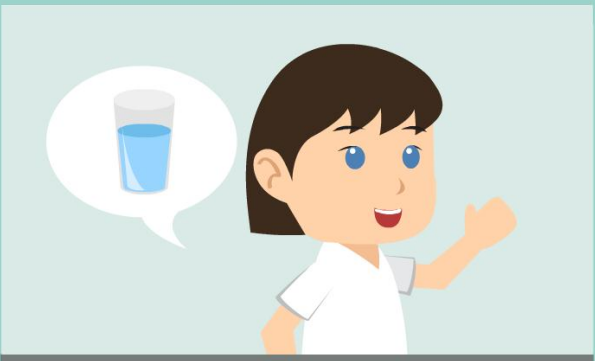
Exercise

Exercise

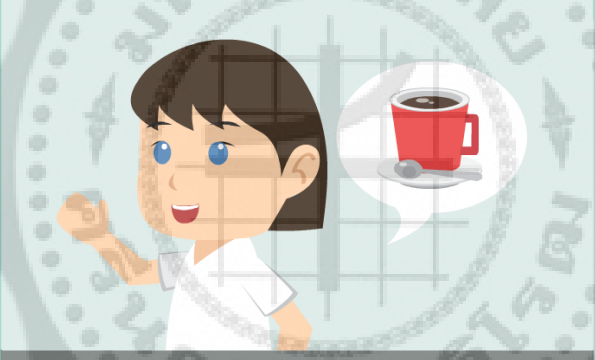

May I have a glass of drinking water please?

ขอน้ำดื่ม 1 แก้วค่ะ

Next

May I have a cup of coffee please?

ขอกาแฟ 1 ถ้วยค่ะ

Next

May I have some ice?

ขอน้ำแข็งหน่อยค่ะ

Next

This panel features a cartoon boy with dark hair and a white shirt, gesturing with his right hand. A speech bubble above him contains three blue ice cubes. The background is a light blue gradient. The entire scene is framed by a teal border. At the bottom left is a grey speaker icon, and at the bottom right is a blue circular button with the word 'Next' in white. A large, faint watermark of a university seal is visible in the background.

I want to eat noodles.

ฉันอยากกินก๋วยเตี๋ยว

Next

This panel features a cartoon girl with dark hair and a white shirt, holding a bowl of yellow noodles with chopsticks. The background is a light blue gradient. The entire scene is framed by a teal border. At the bottom left is a grey speaker icon, and at the bottom right is a blue circular button with the word 'Next' in white. A large, faint watermark of a university seal is visible in the background.

I want to eat seafood.

ฉันอยากกินอาหารทะเล

Test

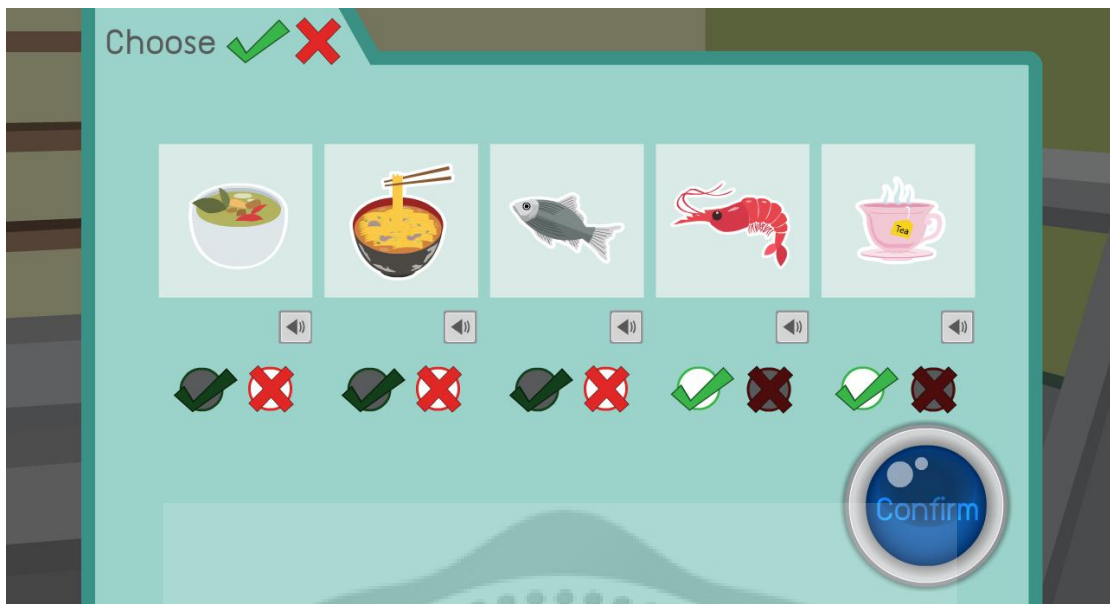
This interface shows a woman holding a plate of seafood. Below her is the English sentence 'I want to eat seafood.' and its Thai translation 'ฉันอยากกินอาหารทะเล'. There is a play button icon on the left and a red 'Test' button on the right.

Listen and choose the right picture.

Confirm

This interface is for a listening exercise. It asks the user to 'Listen and choose the right picture.' The top row contains five dashed boxes, each with a different food item: a bowl of soup, a plate of seafood, a plate of vegetables, a cup of ice cream, and a whole fish. Below this row are five small play button icons. The bottom section shows a collection of food items: a slice of bread, a cup of coffee, a lobster, a chicken drumstick, and a turkey. A blue 'Confirm' button is located in the bottom right corner.

บทที่ 4 มาแต่งตัวกันเถอะ

He wears a blue shirt.

เขาใส่เสื้อเชิ้ตสีฟ้า

Next

A character with black hair and a blue shirt is shown in a teal-bordered frame. Behind him is a large, faint circular watermark containing Thai text. Below the character, the English sentence 'He wears a blue shirt.' is written in white on a dark grey background. Below that, the Thai sentence 'เขาใส่เสื้อเชิ้ตสีฟ้า' is written in white. At the bottom left of the frame is a speaker icon, and at the bottom right is a blue circular button with the word 'Next' in white.

You wear a red hat.

เธอใส่หมวกสีแดง

Next

My gloves are yellow.

ถุงมือของฉันสีเหลือง

Next

I have brown shoes.

ฉันมีรองเท้าสีน้ำตาล

Next

This slide features an illustration of a pair of brown and white sneakers. Below the illustration, the English sentence "I have brown shoes." is displayed in a white box. Underneath that, the Thai translation "ฉันมีรองเท้าสีน้ำตาล" is written. At the bottom left, there is a speaker icon, and at the bottom right, there is a blue circular button labeled "Next".

I like to wear earrings.

ฉันชอบใส่ตุ้มหู

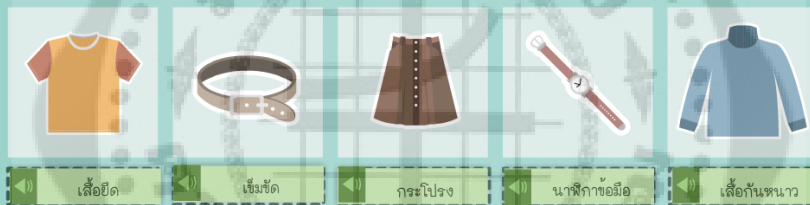
Test

This slide features an illustration of a girl's face wearing a blue earring. Below the illustration, the English sentence "I like to wear earrings." is displayed in a white box. Underneath that, the Thai translation "ฉันชอบใส่ตุ้มหู" is written. At the bottom left, there is a speaker icon, and at the bottom right, there is a red circular button labeled "Test".

Listen and choose the right picture.

Listen and match the picture with the sound.

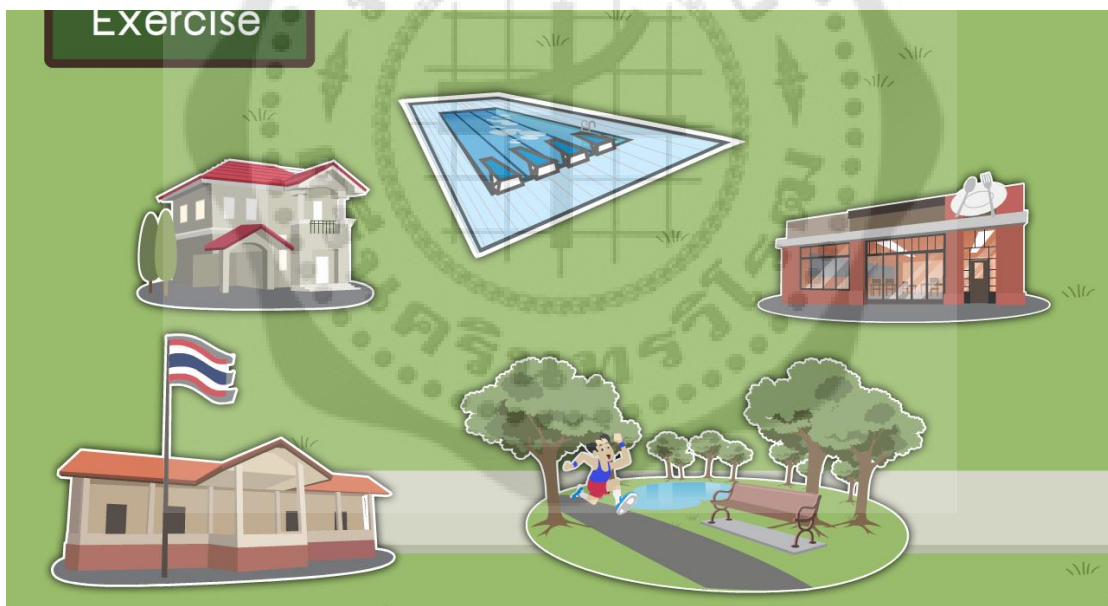

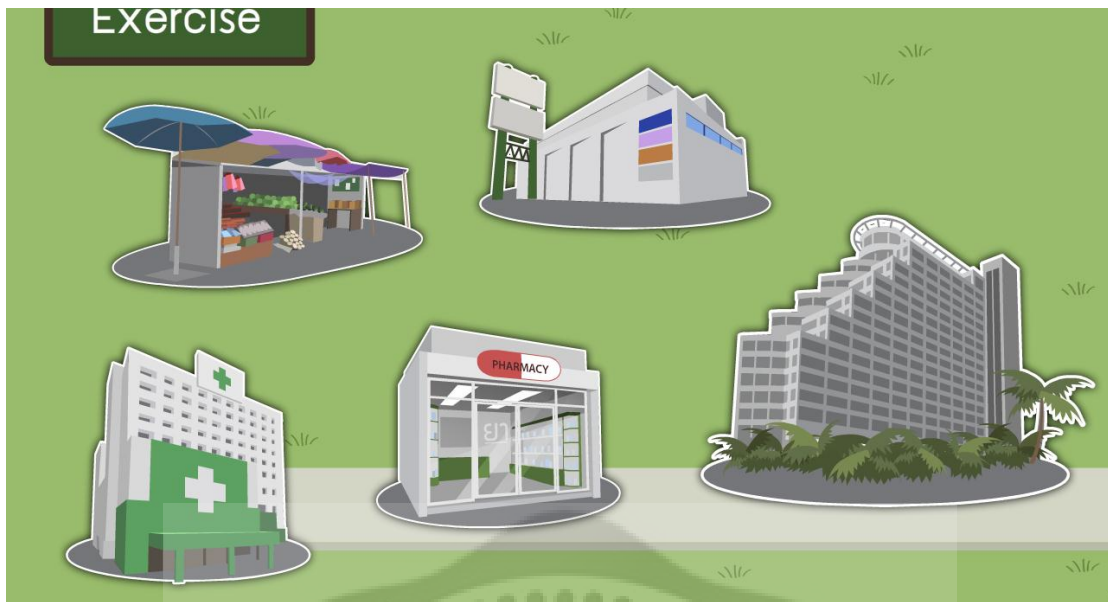
- เสื้อยืด
- เข็มขัด
- กระโปรง
- นาฬิกาข้อมือ
- เสื้อกันหนาว
- ถุงเท้า
- กางเกงขายาว
- ผ้าพันคอ
- กางเกงใน
- ถุงมือ
- กำไล
- รองเท้า
- แหวน
- กางเกงยีนส์
- กางเกงขาสั้น
- ชุดกระโปรง

บทที่ 5 ไปที่ไหนดี

Where is your house ?

บ้านของเธออยู่ที่ไหน

Next

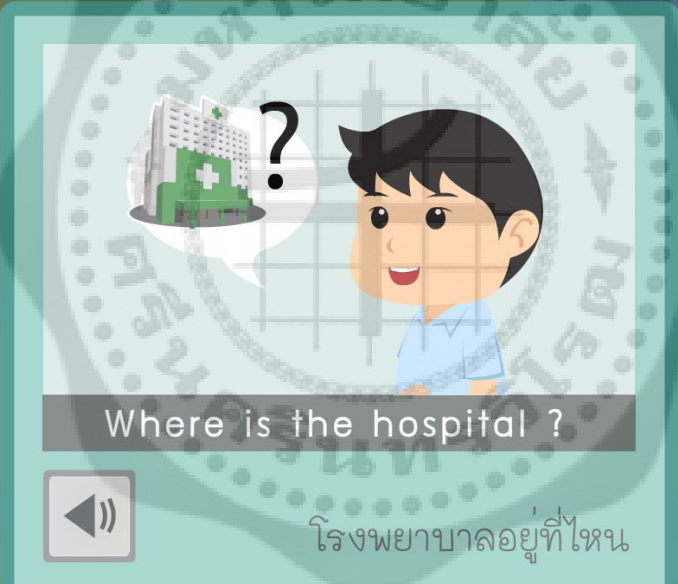

Where is the hospital ?

โรงพยาบาลอยู่ที่ไหน

Next

This is an interactive educational card. It features a cartoon boy with black hair and a light blue shirt. To his left is a speech bubble containing a 3D illustration of a hospital building with a green cross on its facade. Below the boy, the English text 'Where is the hospital ?' is displayed in a white box. Underneath that, the Thai text 'โรงพยาบาลอยู่ที่ไหน' is written. At the bottom left of the card is a grey square button with a speaker icon and a left-pointing arrow. At the bottom right is a blue circular button with the word 'Next' in white. The card is set against a background of green and blue horizontal stripes.

Where is the hospital ?

โรงพยาบาลอยู่ที่ไหน

Next

This is an identical copy of the card above, but it is overlaid with a large, semi-transparent watermark. The watermark is a circular seal with Thai text around the perimeter and a central emblem. The card's content, including the boy, the hospital icon, the English and Thai text, and the navigation buttons, remains visible through the watermark.

Go to the train station.

←) ไปที่สถานีรถไฟค่ะ

Next

Go to the airport.

←) ไปที่สนามบินค่ะ

Next

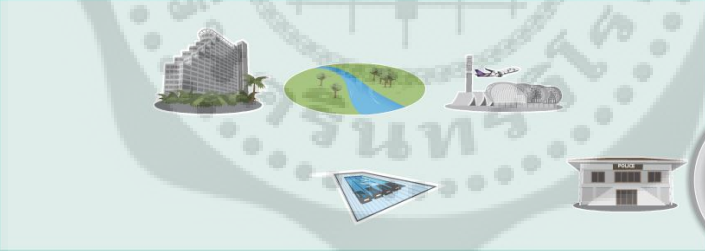

I want to go to the beach.

ฉันอยากไปชายหาด

Test

Listen and choose the right picture.

Confirm

Listen and match the picture with the sound.

โรงเรียน	ตลาด	ธงชาติ	สนามบิน	แม่น้ำ
ร้านอาหาร	ห้างสรรพสินค้า	ภูเขา	สวนสาธารณะ	โบสถ์
ร้านขายยา	น้ำตก	ชายหาด	สถานีรถไฟ	เกาะ
สถานีตำรวจ				

Confirm

Choose ✓ ✗

✓ ✗	✓ ✗	✓ ✗	✓ ✗	✓ ✗

Confirm

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อชื่อสกุล กุลธิดา สุวรรณพานิช
 วัน เดือน ปีเกิด 29 กันยายน 2519
 สถานที่เกิด จังหวัดเชียงราย
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 188/81 หมู่ 8 ถนนบางนา-ตราด กม.7
 ตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี
 จังหวัดสมุทรปราการ 10540

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2537 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนอังกฤษ-ฝรั่งเศส
 จาก โรงเรียนดาราวิทยาลัย
 พ.ศ.2541 ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ
 จาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 พ.ศ.2556 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ
 จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ